

Povezovanje kmetijskih organizacij na celjskem območju

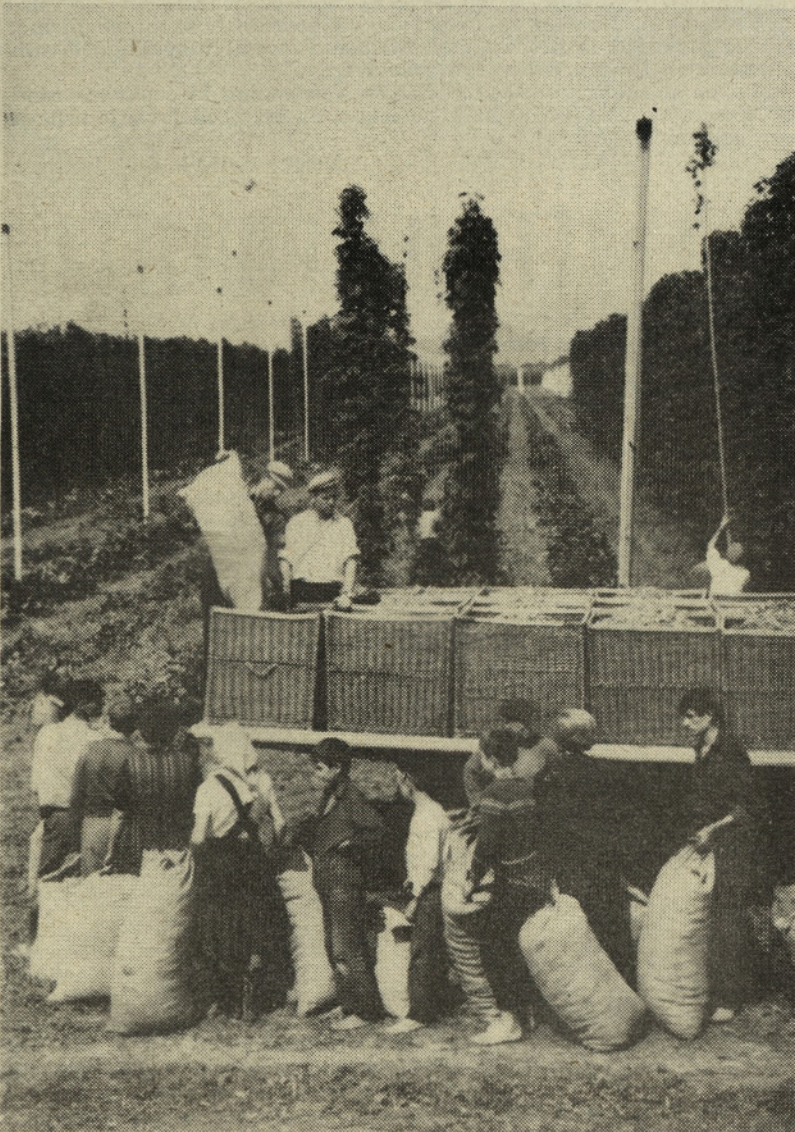
Sedemindvajsetega junija smo sklenili skupno poslovno-tehnično pogodbo o medsebojnem sodelovanju s Kombinatom Sentjur, z zadrugo Slovenske Konjice in z zadrugo Laško. Svojo željo za pristop k tej pogodbi sta pa izrazila tudi kmetijski obrat ERE iz Velenja in Inštitut za hmeljarstvo.

Pogodba ima namen, da se hitreje in bolj vsklajeno razvije kmetijstvo in živilska industrija na področju podpisnic pogodbe.

V ta namen bodo podpisnice načrtno usmerjale in medsebojno povezovala kmetijsko proizvodnjo in predelavo, vsklajevale svoje proizvodne načrte in vzpostavile enotno metodologijo planiranja, vsklajevale investicijske naložbe, da bi se izognile nesmotrnim, razdrobljenim ali dvojnimi investicijam, organizirale skupne strokovne službe, skupno nastopale na tržišču itd.

Sodelovanje zajema:

- proizvodnjo hmelja, sadja, jagodičevja, živine, mleka in perutnine,
- skupno zagotavljanje oskrbe skupnih predelovalnih obratov s temi proizvodi,

Ročno obiranje vedno bolj izpodrivajo stroji. Tako se spreminjajo navade in tudi pesmi obiralcev se slišijo vedno redkeje.

- prvenstveno oskrbo podpisnic s stroji in reprodukcijskim materialom iz skupnega nastopa pri nabavi,
- opravljanje zunanje trgovinskega poslovanja preko Hmezada,
- skupna prodaja pridelkov, ki jih ne predelujejo podpisnice.

Razen klavnice so drugi predelovalni obrati v sestavi Hmezada. Za klavnice pa je dogovorjeno, da morajo v 3 letih vskladiti svoje poslovanje na podlagi medsebojne delitve dela, specializacije proizvodnje in delitve rizika. Taka vskladitev naj bo v obliki samoupravnega sporazuma ali pa z združitvijo.

Za skupno poslovanje se bodo oblikovale poslovne skupnosti za posamezna področja (kot jo že poznamo v hmeljarstvu). V poslovne skupnosti za posamezne področje se bodo vključevale in jih ustanovile temeljne organizacije združenega dela, ki se ukvarjajo s proizvodnjo, predelavo ali prodajo nekega pridelka (mleko, jagodičevje, sadje, hmelj, živila, perutnina itd).

Poslovna skupnost bo vsklajevala razvoj proizvodnje z razvojem predelave, načrtovala obseg proizvodnje in predelave, organizirala skupne strokovne službe, se dogovarjala o skupnem nastopu na tržišču, določala cene in delež proizvodnje oz. predelave, itd.

Vendar pa TOZD niso omejene le na tisti obseg proizvodnje, za katerega se dogovorijo v poslovni skupnosti, lahko pridelujejo tudi več, toda za to morajo tržiti samo, če predelava ne potrebuje več. Isto velja tudi za predelavo; razvije se lahko širše, toda mora si zagotoviti dodatne surovine drugje.

Poslovna skupnost bodo ustanovile TOZD s samoupravnim sporazumom. Z njim bodo tudi določile vsa medsebojna razmerja v skupnem poslovanju. Sklepe v poslovni skupnosti sprejemajo soglasno in imajo značaj pogodbenih obveznosti.

Medsebojna polovna razmerja temeljijo na tem, da imajo podpisnice sporazuma vedno prednost pred drugimi podjetji, da imajo predkupno pravico, toda na podlagi tržnih cen in pogojev.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Že enajstič DAN HMELJARJEV

Odbor za pripravo praznovanja dneva hmeljarjev pri poslovnem združenju »Styria« je sklenil, da bo slavnostni del praznovanja 4. avgusta ob 20. uri v dvorani hmeljarskega doma v Žalcu.

Novi hmeljarski starešina bo ugleden hmeljar kooperant Anton Stožir iz Trnovelj.

PROGRAM PRAZNOVANJA:

4. avgust ob 20. uri:
- Otvoritveni govor predsednika IO za hmeljarstvo
 - Imenovanje novega hmeljarskega starešine
 - Predstavitve kandidatov za hmeljsko princeso
 - Nastop pevskega zbora iz Tabora
 - Podelitev priznanj zaslužnim hmeljarjem
 - Poje zbor iz Tabora
 - Proglasitev hmeljske princeske
 - Družabni večer s plesom

Turistično društvo Braslovče prireja praznovanje dneva hmeljarjev tik pred obiranjem 11. in 12. avgusta.

11. avgusta ob 14. uri bo otvoritev razstave cvetja v osnovni šoli Braslovče.

Ob 20. uri veselo rajanje na prireditvenem prostoru.

12. avgusta ob 14. uri sprejem starešin in spremljevalk ob 15. uri povorka prikazov iz hmeljarstva in naj sodobnejših strojev.

Razstavlja SIP Šempeter.

Po povorki pozdrav hmeljarskega starešine, predstavitev mičnih hmeljark s princesko.

V programu sodeluje godba na pihala iz Liboj, pleše folklorna skupina osnovne šole, poje zbor PD, za ples pa igra ansambel B. Terglava.

Obiščite naše prireditve in razveselite se med hmeljniki!

(Nadaljevanje s 1. strani)

TOZD, ki predeluje ali prodaja proizvode iz tega sodelovanja, je dolžna prevzeti vse okoliščine, ki so s programom dogovorjene.

Osnovna medsebojna razmerja in obveze se vzpostavijo z letnim programom poslovne skupnosti in pismenimi pogodbami.

Podpisnica mora upoštevati skupne interese. Če ne spoštuje sprejetih obveznosti, je dolžna povrniti škodo.

Pri razširitvi poslovanja in razvijanja novih dejavnosti morajo podpisnice spoštovati smoterno delitev dela, specializacijo in povezovanje dejavnosti. Namesto gradnje večih enakih obratov se morajo sporazumevati za skupne naložbe v skupne obrate.

Podpisnice so se tudi obvezale, da ne bodo odkupovale na področju druge podpisnice, razen če ta podpisnica ne pristane na to.

Pogodba je sklenjena za nedoločen čas. Za odpoved pogodbe velja rok eno leto. Toda, če je v skupnem poslovanju nastala obveznost trajnejšega značaja, je podpisnica, ki odstopa od te pogodbe, dolžna izvrševati svoje obveznosti dokler trajajo.

Če je ena podpisnica zgradila predelovalne kapacitete računajoč na surovine druge, ki zdaj odstopa od pogodbe, je ta druga podpisnica dolžna izpolnjevati obveznosti do predelave še pet let po odstopu od te pogodbe.

Podpisnice so dolžne vse svoje dolgoročne pogodbe z drugimi organizacijami izven skupnega poslovanja prilagoditi obveznostim iz te pogodbe ali jo odpovedati v pogodbenem roku. V. KRIŽNIK

OB PODPISU POGODBE

Pred 8 meseci (X/72) smo ugotovili nujnost sodelovanja in trajne povezave iz naslednjih razlogov:

- enotni in hitrejši razvoj kmetijstva tega področja
- skupna predelava, usklajena z razvojem kmetijstva
- skupen nastop na tržišču
- skupne strokovne službe za tržno proizvodnjo

Ugotovili smo tudi, da začetna oblika povezave ne bo fizična združitve, temveč dolgoročna povezava podjetij.

Izhajajoč iz te pripravljenosti smo izdelali to pogodbo. Osnova sodelovanja so naši tržni proizvodi in predelovalne kapacitete za mleko, za meso, za sadje in jagodičevje, za hmelj, s katerimi se proizvodni procesi zaključijo. Tega še nimamo rešenega v perutinarstvu.

V to sodelovanje nas tišči dejstvo, da ne moremo rešitve vseh problemov iskati izven nas, ampak da jih moramo iskati tudi pri sebi (tehnologija, združitve ponudbe na trgu, boljša izraba kapacitet — torej tiste notranje rezerve, ki nam jih »družba« oziroma »sistem« nikoli ne bosta dala). Trenutna konjunktura nas ne sme uspavati. Družbeno smo odgovorni tudi za bodočnost, ne le za sedanjost. Ne sme prevladati samozadovoljnost s tem, kar je in kar smo dosegli.

Skupni gospodarski potencial povezanih podjetij (po podatkih ZR/72) znaša:

V 000 din	KK »Hmezad«	KK S. Konjice	KZ Šentjur	KZ Laško	Skupaj
1. zaposleni	2.219	102	267	109	2.697
2. CD	828.181	40.008	102.909	34.965	1.006.063
3. družb. proizvod. (AM + DO)	147.586	7.977	14.440	5.631	175.634
4. AM	30.352	954	2.246	707	34.259
5. dobiček	20.180	2.345	1.7231	1.205	25.453

Ta potencial predstavlja solidno osnovo bodočega razvoja. Razen tega razpolagamo z naslednjimi predelovalnimi kapacitetami:

- mlekarna — (50.000 l mleka dnevno)
- 3 klavnice — 12.000 ton mesa
- predelava sadja (v rekonstrukciji)
- skupna hladilnica za sadje (4.000 ton)
- mešalnica krmil (20.000 ton)
- skladišče za hmelj.

Direktorji podpisujejo pogodbo.

To pogodbo sicer sklepajo podjetja. Konkretno sodelovanje po tej pogodbi pa v skladu z ustavo leži na TOZD, ne da bi za to morali oblikovati nove organizacijske enote.

Ustava pravi, da »imajo OZD lahko skupne organe za upravljanje zadev skupnega pomena tudi kadar združijo dela in sredstva, pa se ne organizirajo v posebno OZD«.

Zainteresirane TOZD se bodo po tržnih proizvodnjah povezovale v zaključne proizvodne procese (surovina — predelava — prodaja) in oblikovale poslovne skupnosti na podlagi samoupravnih sporazumov in v teh skupnostih upravljale zadeve skupnega pomena:

— usklajevanje razvoja proizvodnje in predelave s potrebami tržišča,

- skupne naložbe in riziko,
- skupna prodaja in nakup,
- določanje cen, če niso tržne,
- in delitev skupno ustvarjenega dohodka,
- skupne tehnološke službe.

Pogodba pa pušča odprto možnost, da se TOZD razvije tudi preko okvirov poslovne skupnosti, če ima za to pogoje in možnosti; da se dogovarja in povezuje tudi z drugimi, vendar ne v škodo podpisnic te pogodbe.

Pogodba pa obvezuje TOZD v Poslovni skupnosti, da si medsebojno dajejo prednost v poslovanju — pred drugimi.

Nekaj takega, čeprav ne čisto v skladu s črko ustave, pač pa z duhom, že imamo:

- poslovno skupnost za hmelj (s širšim članstvom),
- poslovno skupnost za sadje s hladilnico (3 org.)
- v pripravi je: poslovna skupnost za jagodičevje

Velja poudariti, da je tu težišče našega sodelovanja in dela. Seveda pa te skupnosti in ta pogodba niso omejene na sedanje podpisnike. Že sedaj se pripravljata k pristopu Kmetijski obrat ERE in Inštitut za hmeljarstvo.

Ta »rahla« povezanost ni končni cilj, je pa prvi korak na poti integriranja kmetijstva in živilske industrije v okviru povezanih podjetij.

Hitrost korakov je odvisna od nas samih. Razvoj bo pripeljal do tega, da bomo videli ali nam bodo in do kdaj obstoječe organiz. forme še ustrezale ali pa ne.

Izvajanje ustavnih dopolnil — TOZD in njihovi enakopravni odnosi — so temelj nadaljnjemu razvoju tega sodelovanja, ki naj pripelje do hitrejšega in skupnega razvoja kmetijstva podpisnic te pogodbe.

Ozki, grupni interesi morao odstopiti mesto širšim in skupnim. To ne bo niti lahek, niti hiter proces.

To bo terjalo v našem poslovanju medsebojno prilagajanje, usklajevanje in dogovarjanje, ki ne bo teklo samo od sebe.

Vzpostaviti moramo samoupravne in koordinacijske mehanizme, ki bodo zaganjali ta proces. Vzgajati bomo morali v svojih delovnih organizacijah ljudi v duhu tega sodelovanja.

Vsi pa se bomo morali potruditi, da s poštenimi in enakopravnimi odnosi zagotovimo vzdušje, ki je potrebno, da tako sodelovanje uspeva in se poglablja.

Veljko Križnik, dipl. inž. agr.

DESET LET SO V PODJETJU

Skupne službe: Cokan Julijana, Stropnik Jožefa, Viher Jože.

Gradbeništvo: Mikek Ivan, Novak Ivan, Tratnik Stanko.

Kmetijstvo I.: Babič Katica, Drolc Anton, Denac Franc, Denac Bernarda, Gregur Peter, Gregur Jana, Ilesič Marjana, Krajnc Alojz, Lapan Robi, Pantner Karl, Pavlinc Vinko, Fonda Ana, Jelen Silva.

Kmetijstvo III.: Kranjec Antonija, Luževič Janez, Mandelc Jože, Pregelj Pavla, Zdouc Leonarda, Žužej Franc.

Mesnine: Buč Stefan, Čmak Emilija, Deželak Jože, Fluks Jože, Hercog Bronka, Ivekovič Vladimir, Krajnik Emilijana, Kranjec Slavko, Kranjc Franc, Kašner Ivan, Lazar Alojz, Matej Marija, Paulič Vili, Potočnik Andrej, Perc Marija, Pristovnik Ferdo, Požun Anton, Žolnir Hnerik.

Vrtnarstvo: Belc Katarina, Filjak Hermina, Hostnik Hedvika.

Kmetijstvo IV.: Gradišnik Ivan, Kajba Marija, Pilič Edvard.

Hmezad: Čerenak Danica, Rozalija Kranjc, Kokot Ivan, Korenjak Franc.

Kmetijstvo Radlje: Čerče Silva, Hauzer Alojz, Komerički Jože, Tratnik Avgust, Vhovnik Olga.

Kmetijstvo II.: Kadenšek Angela, Kolar Marija, Topolovec Eva, Polak Olga, Jezernik Stanko, Ivanac Ivan: Ivanac Josipa, Hlu-

pič Katica, Jagarinec Terezija, Zupanc Franc.

Kooperacija: Plaskan Vlado, Zagar Stanko, Govek Vera, Pungershek Ivanka, Marovt Anica, Cizej Ivana, Uranjek Stefan, Škorjanc Viki, Verdnik Albinca.

Strojna postaja: Vasle Silvester, Vanovšek Vlado, Perc Martina.

Šmarje: Simonič Julijana, Grobin Franc, Prevolšek Lojzka, Gajšek Stefan, Jurše Viktor.

Obrat Kmetijstvo: Poljanec Bernard, Veber Romana, Vybihal Rozina, Verstovšek Franc.

Govedoreja: Benkič Fanika, Šaško Slavko.

Gozdarstvo: Škoflek Maks.

Mleko: Basle Anton, Semolič Justina, Škoflek Hedvika.

Vital: Grobelnik Ivan, Ferlinec Franc, Meštrov Angela, Potisk Terezija.

Gostinstvo: Ferme Karolina, Friškovec Stanka, Hercog Terezija, Perčič Silva, Pemič Martina, Ostrožnik Danica, Klobučar Marija, Pavlovič Katarina, Kocbek Marija, Rojnik Olga, Šmigoc Gertra, Tajnšek Irena.

Mirosan: Hodžar Marija.

Za izkazano pripadnost podjetju, za stalnost prejmejo imenovanje ure kot skromno priznanje.

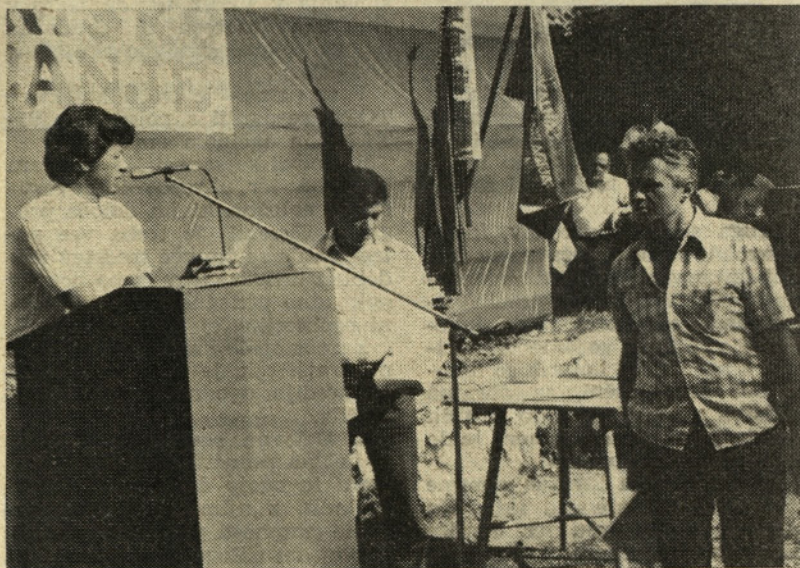
Kadrovski oddelek

SESTANEK KOLEKTIVA

V letnem gledališču v Limberku pri Grižah smo se 21. VII. sestali člani kolektiva, se pogovorili o našem delu, uspehih in neuspehih, se pomerili v družabnih igrah in se poveselili. Za telesno in duševno prijetno počutje pa so dobro skrbeli gostinci, mesarji, Vrbenci, mladi zadržniki in Terglavci.

Predsednik našega sindikata Ivo Vodlan v pozdravnem govoru: »Borili se bomo za delavske pravice...«

Ivo Farčnik prejema nagrado in priznanje za uspešno uvrstitev na šahovskem turnirju.

V vlečenju vrvi so se potegovala za prvo mesto tudi kuharice iz Gostinstva, a zmagale so tekmovalke iz Vitala. Pri moških so zmagali tekmovalci iz »Mleka«.

delo SAMOUPRAVNIH organov

STIPENDIJE PREJMEJO:

Komisija za kadre je imela 13. sejo 6. julija.

Na podlagi objavljenega razpisa za podelitev štipendij v »Večeru« 29. 5. 1973 in junijski številki »Hmeljarja« je obravnavala pri-spele prošnje.

Komisija je sklenila, da podeli štipendije naslednjim prosilcem:

— za ekonomsko fakulteto: Ja-ger Tatjana in Mikek Igorju;

— za ekonomsko srednjo šolo: Nad Štefanu, Gorišek Erni in Verdev Jožici;

— za tehniško kmetijsko šolo v Mariboru: Serdoner Janezu, Tojnko Slavku, Sorger Jožetu, Sopotnik Bogdanu in Orožim Karlu. Slednji trije bodo ostali po šolanju doma na kmetiji;

— za vrtnarsko šolo v Celju Volk Simonu.

Višina štipendij bo izračunana na osnovi predloga družbenega dogovora za štipendije. Na visokih in višjih šolah začnemo štipendirati s 1. 10. 1973, na srednjih in poklicnih pa s 1. 9. 1973.

Za šole, za katere ni prosilcev, še zbiramo prošnje, oziroma bo-mo v kontaktu s šolami izbrali štipendiste ob začetku šolskega leta. Za VEKŠ II. stopnje, kjer je razpisana 1 štipendija in prosilcev ni, podelimo štipendijo pro-silcu na ekonomski fakulteti.

Dijakom, ki niso uspešno končali razreda, se za eno leto prekine izplačevanje štipendije.

Komisija sklene:

Višina štipendije za vsakega št-pendista naj bi se z novim šolskim letom obračunala na osnovi predloga družbenega dogovora za štipendije s tem, da se upošteva pri določitvi višine — poleg 50 % dohodka na posameznega člana družine, tudi ostale kriterije (šte-vilo druž. članov, šoloobvezni otroci, dodatni viri itd.). Za prav-dobre in odlične štipendiste pa ve-lja, da ob koncu vsakega šolskega leta dobijo kot nagrado še eno štipendijo.

Višino štipendije za vsakega št-pendista za šolsko leto 1973/74 bodo določili na prihodnji seji komisije.

Višina štipendij po posameznih vrstah šole in letnikih bo v raz-ponu:

— visoke in višje (1.200):	
I. letnik	500 — 650
II. in III. letnik	660 — 780
IV. V. letnik in absolventi	780 — 950

— srednje in poklicne šole

a) bivanje v internatu (750)	
I. letnik	400 — 450
II. letnik	450 — 500
III. letnik	500 — 550
IV. letnik	550 — 600

c) bivanje doma (600)

I. letnik	200 — 240
III. letnik	250 — 270
II. letnik	280 — 300
IV. letnik	300 — 350

Pri obravnavi programa izobra-ževanja za leto 1973, ki se finan-cira iz izločenih sredstev za iz-obraževanje vseh TOZD v višini 1,5 % od izplačanih bruto osebnih dohodkov stalnih delavcev, komi-sija predlaga naslednji način fi-nanciranja:

— 0,4 % sredstev za financira-nje izobraževanja v TOZD za:

a) izobraževanje delavcev na izvajalskih delovnih mestih;

— tečaji za interno kvalifikacijo,

— dopolnilno izobraževanje de-lavcev v skupnih službah, ekono-msko finančnemu oddelku,

komercialni, transportu in osnovni proizvodnji,

b) tečaji za varnost pri delu,

c) tečaji za prvo pomoč,

d) tečaji za civilno zaščito,

e) izobraževanje kooperantov v Kmetijstvu Šmarje,

f) učni pripomočki pri internem izobraževanju.

Za izobraževanje kooperantov TOZD Kooperacija Žalec, izdvaja ta sredstva posebej za:

— štipendije otrok kooperantov v šolah za kooperante in kme-tijski tehnični šoli,

— tečaje za kooperante.

— 1 % sredstev za financiranje skupnega izobraževalnega progra-ma:

a) dopolnilno izobraževanje vo-dilnih, vodstvenih in strokovnih delavcev,

b) izredni študij delavcev,

c) uvajanje pripravnikov,

d) štipendiranje,

e) seminarji za družbenopolitič-no usposabljanje in samouprav-ljanje.

KAM S ČEBELARSTVOM

Odbor za poslovne zadeve je imel sejo 18. julija.

Sprejel je poročilo o izvršitvi sklepov zadnje seje in potrdil za-pisnik.

Pri tem je obravnaval problem izvršitve 4. sklepa zadnje seje glede ukinitve čebelarstva dejavnosti v TOZD Sadjarstvo Miro-san ter delovna skupnost PE Čebelarstvo (4 stalno zaposleni). Le-ti se ne strinjajo z vključitvijo te de-javnosti v sestav specializiranega podjetja »Medex« Ljubljana. De-lovna skupnost PE Čebelarstvo vztraja na organiziranju samo-stojne TOZD v okviru podjetja ali pa izločitev iz podjetja. Odbor ugotavlja, da se ostale TOZD ne strinjajo z organiziranjem TOZD Čebelarstvo, oziroma ne prevze-majo solidarnega jamstva, ker ta enota do sedaj ne posluje rentabilno, zaradi česar je tudi TOZD Sadjarstvo Miro-san sklenila o iz-ločitvi te dejavnosti.

Odbor sklene, da komisija v se-stavu: Debelak Ivo, Kolenc Vinko in Savinec Franc prouči in pri-pravi predlog rešitve tega pro-blema in poroča do konca tega me-seca.

NAGRADE

V skladu s pravilnikom o de-litvi osebnih dohodkov in skle-pom DSP o upravičencih do na-grad za povečan dobiček, je od-bor obravnaval predlog in skle-nil izplačati nagrade za izredno prizadevnost in povečan dobiček v letu 1972.

NAŠI PREDSTAVNIKI

Za predstavnike podjetja v raz-nih poslovnih asociacijah je od-bor imenoval naslednje:

— Živinorejski zavod Celje, ing. Tolij Goričan,

(Nadaljevanje s 3. strani)

- Sporazum o oblikovanju cen goveje živine: inž. Vinko Kolenc, namesnik Viktor Pekošak,
- Odbor Združene hladilnice: Božo Jurak in Zvonko Strašek,
- Poslovno združenje za trgovino Celje: Viktor Pekošak,
- Poslovno združenje Jugofrigo, Beograd: inž. Alfonz Šelih, namestnik Jože Češarek.

Na predlog komisije za razpis direktorja TOZD Gradbeništvo odbor sklenc, da soglaša s kandidaturom tov. Ivana Mikeka, dosedanjega v. d. direktorja.

Na razpis za delovno mesto pomočnika gl. direktorja za kmetijsko področje se je prijavil inž. Vinko Kolenc, do sedaj direktor TOZD Kmetijstvo Žalec.

Ugotovljeno je, da imenovani izpolnjuje vse pogoje razpisa. Zato odbor sklenc, da se inž. Vinko Kolenc imenuje za pom. gl. direktorja za kmetijsko področje. Delo na novem DM nastopi 15. 9. 1973.

Odbor soglaša s preureditvijo stanovanjskih prostorov nad garažami pri TOZD Hop - export in določi način nadomestitve, da se stanovanjski fond ne zmanjša.

samoupravni sporazum o delitvi dohodka in osebnih dohodkov — grupacije »Kmetijski kombinati« sklenc DS, da soglaša s predlaganimi pripombami z delno spremembo 21. člena in da se strinja s pristopom novih podpisnic sporazuma.

Zvezni odbor sindikata kmetijskih delavcev in živilske industrije predlaga, da zainteresirane delovne organizacije sklencijo samoupravni sporazum za financiranje izdelave elaborata za beneficiran delovni staž za nekatera delovna mesta s težkimi delovnimi pogoji. Po razpravi sklenc DS, da podjetje sprejme samoupravni sporazum o združevanju sredstev za financiranje izdelave elaborata za beneficiran delovni staž pod pogojem, da se prispevek plača v višini 15 din po osebi za število delavcev, ki delajo na takšnih delovnih mestih, ki jih bo zajemal elaborat.

V skladu z odlokom občinske skupščine Žalec o ustanovitvi skupščine samoupravne stanovanjske skupnosti, odloka o ustanovitvi skupščine solidarnostnega stanovanjskega sklada in sklepa občine o imenovanju komisije za izvajanje družbenega dogovora o

Sprejeta sanacija TOZD Vital

Znane so večletne težave, ki jih ima Vital v poslovanju. Zato so komisije letošnjo zimo in na pomlad pripravile analizo in predloge ukrepov.

Prva skupina vzrokov slabosti izvira iz neurejenosti poslovanja. Botruje jim slaba delovna disciplina in vodenje ter nezadovoljivo delo računovodske, komercialne in tehnološke službe. Slabo poslovanje je povzročilo veliko fluktuacijo zaposlenih. Pa tudi negotovost, kaj bo z Vitalom, je vplivala na to.

Vse to je povzročilo, da se kolektiv, pa tudi vodstvo enote niso ustalili in složno prizadevali za napredek obrata. Razumljivo je, da je v takih razmerah tudi bilo od drugod težko dobiti ljudi za delo v Vitalu.

Odločitev za sanacijo daje ko-

onstrucijo predelave sadja v Mestinju. S temi naložbami bo omogočen sodobnejši proces predelave sadja, urejeno skladiščenje sokov in omogočena proizvodnja. Nobenega dvoma ni, da ima proizvodnja sokov bodočnost. Treba pa jih bo znati prodati in treba bo organizirati povečano proizvodnjo surovine za nje. To pa je tudi v interesu kmetijstva, da povečuje obseg tržne proizvodnje, za katero ima zagotovljeno prodajo.

Sanacijski program so zelo obširno obravnavali in podprli vodilni kadri vseh TOZD, predstavniki vseh organizacij sindikata in Zveze komunistov v podjetju. Dvajsetega julija pa ga je sprejel tudi delavski svet podjetja. S tem je obstoj in razvoj Vitala zagotovljen.

Tako je sanacija Vitala postala skrb in naloga tudi celega podjetja. To pa seveda tem bolj zavaruje kolektiv Vitala, da to zupanje upraviči in izpelje sanacijski program ob pomoči celega podjetja.

Sprejeti sklepi delavskega sveta podjetja o tem so naslednji:

1. DSP ugotavlja na podlagi predloženega gradiva nujnost in umestnost ureditve razmer in poslovanja v Vitalu ter da je to v skupnem interesu in solidarna naloga celotne delovne skupnosti podjetja.

V ta namen je treba kolektive TOZD seznaniti s položajem VITALA in načinom sanacije.

2. Potrdi se sanacijski program VITALA ter ukrepov in investicijske naložbe, ki jih določa program. Ukreniti je treba vse potrebno, da se čimveč sredstev pridobi iz drugih virov in po potrebi naknadno pritegnejo tudi poslovni partnerji.

Za obstoječe kredite, ki so dani na krajši rok, je treba doseči, da se uredijo ugodnejši pogoji odplačila.

3. Delovna skupnost VITALA je dolžna proučiti sanacijski program in svojo dejavnost in delo uskladiti z njim. Vsak član delovne skupnosti je dolžan prevzeti svoj del naloge in izvrševati ukrepe, predvidene s sanacijskim programom ali sprejete kasneje z namenom, da se ta program uresniči.

(Nadaljevanje na 13. strani)

KMETIJSKI KOMBINAT HMEZAD

objavlja prosto delovno mesto

POMOČNIKA DIREKTORJA TOZD KOOPERACIJA

Zahteva se visoka šola — biotehniška agronomska fakulteta, 5 let delovnih izkušenj, zaželeno pasivno znanje nemškega jezika, OD ca. 3.700 din.

Kadrovska služba
KK »Hmezad« Žalec

Odbor sklenc, da na predlog SZDL Občine Žalec podjetje kandidira za Kreigerjevo nagrado za leto 1973.

94. seja DSP

Bila je 20. julija.

Po podanem poročilu o izvršenih nadomestnih volitvah je potrdil mandate naslednjim novim članom DS:

1. Ivanu Novaku, iz TOZD Gradbeništvo,
2. Vrečer Betki, iz TOZD Gostinstvo,
3. Antonu Grmu, iz TOZD Mesnine,
4. Jožetu Goveku, iz TOZD Kmetijstvo Žalec - govedoreja.

Mandat traja do poteka mandata ostalim članom DS.

Po podani informaciji o sklenitvi oziroma podpisu poslovno-tehnične pogodbe širih kmetijskih delovnih organizacij v celjski regiji in predlogu za pristop novih članov DS sklenc, da soglaša s pristopom Inštituta za hmeljarstvo — trg. podjetje ERE iz Velenja.

DS je obravnaval predloge za sklenitev poslovno-tehničnih pogodb in sklenil, da se potrdijo s:

1. Hotelsko-turističnim podjetjem »Palace« Portorož in
2. Poljoprivrednim kombinatom »Banat« iz Kikinde.

Na predlog upravnega odbora Združene hladilnice DS sklenc, da se potrdi »Ugovor o ustanovitvi poslovnega združenja Jugofrigo« iz Beograda, ki je prilagojen ustavnim dopolnilom, katerega član je podjetje oziroma TOZD Združena hladilnica.

Na predlog člana komisije za osnovah kadrovske politike, je DS izvolil oziroma imenoval:

1. delegate v skupščino samoupravne stanovanjske skupnosti (6 članov),
2. delegate v skupščino solidarnostnega stanovanjskega sklada (5 članov),
3. člana komisije za izvajanje družbenega dogovora o osnovah kadrovske politike (1 član).
Sklepi o izvolitvi oziroma imenovanjih (objavljeni v prilogi »Podjetniški predpisi«).

DSP je sprejel sklep in imenoval dva (2) stalna člana notranje arbitraže in začasnih sklepov o ustanovitvi, pristojnostih in delu notranje arbitraže Kmetijskega kombinata Hmezad, Žalec. Sklepa sta objavljena v prilogi »Podjetniški predpisi«.

Na predlog gl. direktorja je DS imenoval za namestnika gl. direktorja v njegovi odsotnosti tov. Ernesta Marinca, pom. gl. direktorja za finančno področje.

Sklep o povečanju vrednosti obračunske osnove je posebej objavljen.

DS je obravnaval predlog sanacijskega programa in ukrepov za ureditev razmer in nadaljnji razvoj v TOZD Vital.

Sprejel je sanacijski načrt in ukrepe, ki bi naj zagotovili nadaljnjo uspešno poslovanje, kar je posebej objavljeno.

Na kraju seje je delavski svet sprejel informacijo o konverziji kratkoročnih kreditov in poslovni rezultat po polletnih bilancah za TOZD in podjetje.

Sekretar
Franc Savinek

lektivu jasno perspektivo, to pa je pogoj, da se kadrovske problemi lahko rešijo. To je osnovni pogoj za odpravo slabosti, ki imajo svoje porenje v kadrovske zasedbi.

Druga skupina vzrokov, ki so povzročili sedanje težave, pa ima svoj izvor v zastarelosti in nedograjnosti Vitala ter tržnih finančnih obveznosti. Vse investicije v Vitalu so bile financirane s krediti, od katerih so mnogi bili kratkoročni, za obratna sredstva pa tudi ni bilo lastnih sredstev, kar danes pomeni hudo obremenitev z obrestmi.

Rekonstrukcija strojne opreme in izgradnja hlajenega skladišča izdelkov v Mestinju ter manjše dopolnitve polnilnice v Žalcu so pogoj za uspešno poslovanje. V ta namen je potrebnih okrog 23 milijonov naložb. Od tega jih je 19 milijonov že zagotovljenih iz bančnih virov namensko za re-

Člane kolektivov podpisnic in opazovalce je v mali dvorani Gostinstva Celje pozdravil Peter Hlastec.

STROKOVNI NASVETI in POGOVORI

O OBIRANJU IN SUŠENJU HMELJA

Prav bo, da za priprave obiranja in sušenja hmelja napišemo par vrstic, ki naj bodo hmeljarju v pomoč pri spravilu hmelja.

Ceprav bo letos obranega že polovico hmelja v kooperacijski proizvodnji na obiralnih strojih, bo še vedno potrebno 4000—5000 obiralcev, da bo pravočasno pospravljen pridelek. In plačilo obiralcem?

Zaradi nič kaj boljše odkupne cene hmelja v letošnjem letu v primerjavi z lansko ne kaže, da bi za škaf obranega hmelja plačevali več kot lani. Lansko ceno 3,80 din brez hrane so korigirali hmeljarji tako, da hrane niso računavali.

Ker še nista imela seje poslovno združenje za hmeljarstvo in hmeljarski odbor pri TOZD Koopera-

- Ne prevzemaj obiralcev sosedu!

cija, predlagamo, da od lanske plačane cene ne odstopamo. Končne sklepe združenja in hmeljarskega odbora o plačilu obiralcem bomo objavili preko časopisa in radia in zborov kooperantov.

Obiralce in druge, ki bodo pomagali pri strojnem obiranju, obvestite, da koristijo popust na železnici in da naj na vstopni postaji kupijo obrazec K-15. Prav tako naj obiralci vzamejo s sabo zdravstvene izkaznice iz kmečkega ali delavskega zavarovanja za primer bolezni in nesreče. Poleg nezgodnega zavarovanja je tudi letos sklenjeno zavarovanje na civilno odgovornost in sicer:

a) V zavarovanje se vključuje odgovornost podjetja iz dejavnosti, lastnosti iz pravnega razmerja

- Ob pravem času obran hmelj - dobra kvaliteta!

za škode, ki bi nastale tretjim osebam (obiralcem hmelja pri kooperantih) ne glede na to ali je obiranje strojno ali ročno in sicer do višine zavarovalnih vsot za osebe do 100.000, za stvari do 30.000 din.

b) Nezgodno zavarovanje obiralcev hmelja seže do višine zavarovalnih vsot: za nezgodno smrt 5.000 din, za trajno invalidnost do 10.000 din in dnevno odškodnino do 200 din po 5,00 din. Tudi to zavarovanje zajema obiralce ročnega in strojnega obiranja enotno. Vse to zavarovanje je plačano v sklepnem premijskem odstavku s točo in viharjem. Stroški zdravljenja v ambulantah in bolnici se ne plačajo iz tega zavarovanja, ampak se obiralci zdravijo in plačajo te usluge preko kmečkega in delavskega zavarovanja. Morebitne nezgode prijavite na poslovne enote, kjer imajo potrebne obrazce.

Ob prihodu obiralce primerno namestimo, da se bodo kar najbolje počutili. Prav tako opozorimo obiralce na promet, saj je vsako leto več nesreč med obiralci. Naj bodo previdni na poti od doma na njivo in nazaj ter pri prečkanju cest. Prav bo, da obiranju in sušenju posvetimo vso skrb.

Poučimo obiralce, da osmukan hmelj kvari kvaliteto, ker se suh hmelj drobi, več kot dve kobuli pa tudi ne smejo biti skupaj. Ob pomoči strokovnih služb Hmeza-da, kooperacije in inštituta upamo, da bo obiranje potekalo tako, kot je potrebno.

Kljub vsakoletnim opozorilom in navodilom kako pravilno sušiti hmelj, se še vedno precej hmelja pokvari na sušilnicah. Vzrokov je precej. Najpogosteje je v premajhnih sušilnicah, kjer s povečano temperaturo želimo čim več posušiti. V takih primerih je najpogosteje hmelj zažgan kot temu pravimo, ali pa premalo posušen in se v skladišču kvari. Zato svetujemo vsem »malim« hmeljarjem, da sušijo na sušilnicah kooperacije, ali pa oddajo kar zelen hmelj.

Prevzem zelenega hmelja je vsako leto večji. Zato je kooperacija modernizirala v letošnjem letu nekaj sušilnic, v katere je vgradila ogrevalce na olje. Z modernizacijo sušilnic so se kapacitete sušilnic zelo povečale in tako je omogočeno še povečati prevzem zelenega hmelja.

Po pogodbi bo kooperacija računala za samo sušenje hmelja 1,65 din, za vilanje in basanje 0,35 din ali skupno za zelen prevzem 2 din. Obračun zelenega hmelja je po teži, ki jo ugotovi

- Strojno obran hmelj takoj v sušilnico!

inštitut, kvaliteto pa po povprečni doseženi kvaliteti enote ali cele sušilnice, pač tako, kot se boste dogovorili na enoti.

Akontacija za obiranje hmelja je prav tako določena s pogodbo

in znaša 6 din za kg pričakovane pridelke.

Izplačilo akontacije bo na podlagi predcenitve pridelka, ki mora biti opravljena do 15. 8. Zapisnik o predcenitvi pridelka podpiše hmeljar.

Vsi hmeljarji, ki bodo oddali hmelj na zelen prevzem, naj to javijo na svojo enoto. Prav tako se naj za hmeljarje, ki niso v strojnih skupnostih in ne bodo mogli pravočasno obrati hmelja, preskrbi obiranje pri najbližji strojni skupnosti. V vseh teh primerih obvestite pristojno enoto kooperacije, da vam bo pomagala.

Hmeljske vreče bodo izdane takoj po začetku obiranja. Vreče boste prevzeli na svoji enoti in jih uporabili samo za basanje hmelja!

- Preglejte in pripravite sušilnice!

Razpored prevzema hmelja bo objavljen v prihodnji številki lista Hmeljar.

Čas začetka je sedaj težko napovedati, posebno še, ker bomo obirali strojno in ročno. Vsekakor pa upoštevajte priporočila inštituta za hmeljarstvo tako za napoved začetka ročnega in strojnega obiranja.

Za čas obiranja želimo hmeljarjem lepo vreme in dobro nabiranje!

S. Ž.

Obisk iz Črne gore

Sredi prejšnjega meseca nas je obiskala csemčlanska gospodarska delegacija iz Črne gore, ki je bila na tridnevnom obisku v Sloveniji kot gost GZ. Delegacijo je vodil predsednik Gospodarske zbornice SR Črne gore inž. Milorad Stanojević.

Pri nas so si ogledali nekatere obrate in se pomudili s predstavniki kombinata v krajšem razgovoru v novi jedilnici šempetrske menze. Zanimali so se za organizacijo proizvodnje v lastni proizvodnji in za odnose v kooperaciji.

Poleg naših cbratov so si gostje ogledali še dosežke kmetijske zadruge Mozirje in še nekaterih kmetijskih organizacij na Gorenjskem.

PRIPRAVA NA OBIRANJE HMELJA V STROJNIH SKUPNOSTIH

Pred nami je tretja sezona strojnega obiranja hmelja v okviru strojnih skupnosti. V preteklih dveh sezonah smo si nabrali precej izkušenj, ki jih bomo lahko uporabili tako v starih kot v novo ustanovljenih skupnostih.

Važno je vedeti, da so tako kot za ročno, tudi za strojno obiranje, pred začetkom dela potrebne temeljite priprave. Pri ročnem obiranju vsak hmeljar sam na svoji kmetiji pripravi vse potrebno in je s tem opravil. Strojno obiranje je vezano na obiralni stroj, ki je last skupnosti, zato moramo priprave na hmeljsko sezono deliti na dva dela. Eno so posamezne, ki jih opravi vsak hmeljar sam pri sebi doma, drugo pa so skupinske — to so dela pri obiralnem stroju.

V pripravah na lastni kmetiji ni med strojnim in ročnim obiranjem velike razlike. Sušilnica mora biti enako dobro urejena tako za prvi kot za drugi način obiranja. Potrebno je pregledati sušilne lese, kurišče, cevi, pomesti in urediti skladišče in seveda pregledati streho.

Pravočasno si je treba pripraviti hmeljske koše. Če smo pri ročnem obiranju vozili obran hmelj obvezno v koših, si pri strojnem obiranju lahko pomagamo z vrečami. Te so dosti cenejše kot koši, delo z njimi pa je še enostavnejše in manj naporno.

Uredimo si še prikolico ali voz za prevoz in z glavnimi deli smo končali. Potrebno je opozoriti, da mora biti prikolica za prevoz hmelja z njive do stroja pripravljena malo drugače kot pa za prevoz košev z nabranim hmeljem. Voz ali prikolica za prevoz trt mora biti tako dolga,

SEMPRIMOŽNIK Ludvik, dipl. kmet. inž.

da lahko položimo nanjo celo trto, ne da bi se vrh vlekel po tleh. Tudi stranice morajo biti dovolj močne, da nam jih kup naloženih trt ne polomi. Dobro je, da je leva nekoliko nižja kot desna, tako, da lahko zapeljemo voz čim bliže k stroju. S tem preprečimo, da bi se trta drgnila ob stranico in se trgala hmelj z nje takrat, ko jo vlagalna veriga vleče v stroj (to ne velja za stroje Bruff BB-1200). Če bomo ta nasvet upoštevali, bomo imeli ob premikanju prikolic s čiščenjem tal veliko manj dela kot sicer.

Če hočemo, da bo prikolica popolnoma opremljena, MORAMO OPOZORITI ŠE NA TRIROGELNO STOJALO, na katerega hmeljarji zelo radi pozabijo. To stojalo, ki se pritrdi na prednji konec prikolic ali voza, nam omogoča, da konce trt križem po vrsti nalagamo med roglje. S takimi ročicami zagotovimo dovolj hitro vpenjanje trt v avtomatske kljuke in pravilni vrstni red odzema. Na tako naloženi prikolici se trte ne trgajo in mužijo, ko jih veriga vleče v stroj.

Ko smo s pripravami doma končali, nas čakajo pri strojnem obiranju še skupne priprave v okviru strojne skupnosti. Če smo po končanem obiranju stroj očistili in pred sezono dali pregledati strokovnjaku, nas v strojni lopu ne čaka veliko dela. Zato pa je treba tembolj urediti okolico. Predvsem je potrebno popraviti in nasuti z gramozom poti in okolico lope. Vedeti moramo, da ne bomo obirali samo v lepem, ampak tudi v slabem vremenu. V dežju se neutrjene poti razmočijo in gibanje okoli strojne lope je skoraj onemogočeno. Poleg tega pa si delamo veliko škodo tudi s tem, ko privlečemo s prikolicami blato v strojno lopo. To onemogoča redno čiščenje in onesnažuje hmelj, ki pada na tla. UREDITVI OKOLICE STROJNIH LOP MORAMO POSVETITI VSO SKRB.

Z ureditvijo notranjosti in okolice strojne lope ter pregledom obiralnega stroja so skupinske priprave na obiranje v glavnem končane.

Predsednika skupnosti, strokovne službe enot za kooperacijo, pa tudi ostale člane skupnosti čaka še zelo važna naloga. POTREBNO JE PRIPRAVITI RAZPORED OBIRANJA. Vsaka skupnost, ki šteje več kot pet članov, bi morala imeti izdelan vrstni red v pisni obliki, ki bi ga na zboru skupnosti, pred pričetkom obiranja potrdili. Le v primeru, da imamo program obiranja (časovni in zaporedni) vnaprej izdelan, lahko računamo na delo brez večjih zastojev.

O tem, kaj je potrebno pri sestavljanju programa obiranja upoštevati in kako se tak program postavi, je bilo že veliko povedanega in napisanega. Nobene škode ne bo, če na podlagi primera to temo še enkrat obdelamo. Če hočemo sestaviti dober program obiranja moramo imeti na razpolago naslednje podatke:

- a) število članov skupnosti
- b) število vodil, ki jih člani skupnosti nameravajo obrati na stroj
- c) število vodil posameznega člana skupnosti
- d) dejansko kapaciteto obiralnega stroja
- e) število vodil, ki jih bomo nalagali na prikolice
- f) sušilne površine posameznih članov skupnosti

Iz teh podatkov lahko izračunamo vse, kar je za program obiranja potrebno. Če si hočemo delo poenostaviti, ne upoštevamo sušilnih površin, ampak predpostavimo, da bodo hmeljarji viške nabranega hmelja odajali na kooperacijske sušilnice. Tako bomo storili tudi v našem primeru. Oglejmo si torej tak primer:

- a) skupnost šteje 14 članov
- b) skupno število vodil je 86.860
- c) število vodil posameznega člana (tabela 2)
- d) dejanska kapaciteta stroja je 300 vodil na uro
- e) na prikolico bomo nalagali 150 vodil

Najprej izračunamo koliko prikolic hmelja bomo morali obrati v sezoni. Ta podatek dobimo tako, da skupno število vodil delimo s številom vodil, ki jih bomo nalagali na prikolico. V našem primeru dobimo 573 prikolic. Takoj moramo poudariti, da je za normalen potek obiranja nujno, da vsi člani skupnosti nalagajo res samo dogovorjeno število trt. V nasprotnem primeru se izračunani časovni vrstni red ne ujema z dejanskim.

V naslednji tabeli bomo prikazali odvisnost števila učinkovitih ur na dan in števila obratovalnih dni.

Tabela 1

število učinkovitih ur	št. obranih prikolic/dan	št. obratovalnih dni
12	24	23,8—24
14	28	20,4—20
16	32	17,9—18
18	36	15,9—16
20	40	14,3—14

Iz tabele je razvidno, da se s povečevanjem števila učinkovitih ur zmanjšuje število obratovalnih dni (krajša sezona obiranja). Za vse naslednje izračune bomo vzeli varianto, da stroj dela 18 učinkovitih ur na dan, oziroma, da traja obiranje 16 dni.

V naslednji tabeli bomo prikazali število trt posameznega člana, število prikolic, ki jih bo moral pripeljati k stroju, število prikolic, ki jih bo lahko dnevno obral in čas obiranja v minutah/dan.

Če hočemo obrati hmelj v 16 dneh moramo torej dnevno obrati najmanj 35,3 prikolic, oziroma mora stroj opraviti 17 ur in 39 minut učinkovitega dela.

V tabeli 2 smo izračunali, da bi posamezniki morali obirati od 0,9—3,6 prikolic dnevno. To seveda ni smotno, ampak izdelamo tabelo za vso sezono obiranja tako, da vsakdo obira dnevno različno (celo) število prikolic. Tabela mora biti sestavljena tako, da končajo z obiranjem približno vsi v enakem času.

Tabela 2

član	št. vodil*	št. prikolic	št. obranih prikolic/dan	efekt. čas v min.
A	8.830	59	3,6	108
B	8.190	54	3,3	99
C	2.170	14	0,9	27
D	3.840	25	1,5	45
E	6.080	40	2,5	75
F	8.000	53	3,3	99
G	4.220	28	1,7	51
H	6.400	42	2,6	78
I	7.610	50	3,1	93
J	7.800	52	3,2	96
K	4.600	30	1,8	54
L	5.880	39	2,4	72
M	8.510	56	3,5	105
N	4.730	31	1,9	57
skupaj	86.860	573	35,3	17 ur 39 min.

* Ves hmelj je golding.

Tabela 3

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	
1	3	4	1	1	3	4	0	3	3	4	2	3	3	2	36
2	4	3	1	2	3	3	0	3	4	3	2	2	4	2	36
3	4	3	1	2	2	3	2	2	3	3	2	3	4	2	36
4	4	4	1	1	2	3	2	3	3	4	2	2	3	2	36
5	3	3	1	2	3	4	2	2	3	3	2	2	4	2	36
6	4	3	1	1	2	3	2	2	3	3	2	3	4	2	36
7	4	3	1	2	3	3	2	3	3	3	2	2	3	2	36
8	3	4	1	2	2	4	2	2	3	3	2	3	3	2	36
9	4	3	1	1	3	3	2	3	3	4	2	2	3	2	36
10	4	3	1	2	2	3	2	3	3	3	2	3	3	2	36
11	4	3	1	1	3	3	2	2	3	3	2	3	4	2	36
12	3	4	1	1	2	4	2	3	3	3	2	2	4	2	36
13	4	3	1	2	2	3	2	3	2	4	2	2	4	2	36
14	4	3	1	2	3	3	2	3	3	3	2	2	3	2	36
15	4	4	0	1	3	3	2	2	4	3	2	2	4	2	36
16	3	4	0	2	2	4	2	2	4	3	0	3	3	1	36
skupaj	59	54	14	25	40	53	28	42	50	52	30	39	56	31	573

Razpored prikazan v tabeli je samo ena izmed mnogih variant. Člani skupnosti se na sestanku lahko dogovorijo, da na primer hmeljar C, D, G in K, ki imajo v skupnosti najmanj hmelja pričnejo obirati nekaj dni kasneje, nato obirajo več in prej končajo. V takem primeru ostali hmeljarji obirajo prve in zadnje dni več prikolic, kot je prikazano v tej tabeli. Možna je tudi varianta, da hmeljarja C in D, ki imata oba skupaj le toliko hmelja, da ga lahko na stroju obereta v enem dnevu, obirata prvi dan in končata, ostalih dvanajst hmeljarjev pa obira potem nekaj več dnevno.

Možnosti je torej dovolj. Potrebno je izbrati le tisto, ki bo vsem najbolj odgovarjala.

Zdaj nam preostane le še naloga, da izdelamo dnevni vrstni red. Določiti moramo uro pričetka, postaviti zaporedni vrstni red članov in določiti koliko prikolic naenkrat bo kdo obiral. V našem primeru bo najbolj smotno, da vsak član obira naenkrat le eno prikolico. Le tisti, ki morajo obrati na dan štiri prikolice bodo enkrat obirali dve.

(Nadaljevanje na 7. strani)

(Nadaljevanje s 6. strani)

Poglejmo kako bi izgledal tak vrstni red za prvi dan obiranja:

ura	6	6.30	7	7.30	8	8.30	9	9.30	10	10.30	11	11.30	12	12.30	13	13.30
član	A	B	C	D	E	F	H	xx	I	J	K	L	M	N	xx	A
št. pr.	1	1	1	1	1	1	1	xx	1	1	1	1	1	1	xx	1

Tabela 4 nadaljevanje

ura	14	15	15.30	16.30	17	17.30	18	19	19.30	20	20.30	21	21.30
član	B	E	F	H	xx	I	J	K	L	M	N	xx	A
	2	1	2	1	xx	1	2	1	1	1	1	xx	1

ura	22	22.30	23	23.30	24	0.30	1	1.30	2
član	B	E	F	H	I	J	L	M	xx
št. pr.	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Prikazani dnevni red je tudi samo ena izmed možnih variant. Po tem dnevnem redu bi prišel tisti hmeljar, ki ima dnevno v programu samo eno prikolico, enkrat na vrsto, ki ima dve, dvakrat, ostali po trikrat. Hmeljarji, ki morajo obrati tri ali štiri prikolice, bi prišli na vrsto trikrat na dan in to približno vsakih sedem ur.

V dnevnem redu je štirikrat po pol ure namenjeno čiščenju stroja. To pomeni, da bi dejansko bruto čas obiranja znašal dnevno dvajset ur. Seveda pri tem niso upoštevani nepredvideni zastoji — okvare. Če hočemo, da bomo dejansko obrali v predvidenem času, moramo vsak dan obrati vnaprej določeno število prikolic hmelja. V nasprotnem primeru se nam bo čas obiranja raztegnil na več dni. Z dobro organizacijo in malim številom zastojev lahko v vnaprej predvidenem času oberemo tudi več kot smo planirali. V takem primeru lahko dnevni obratovalni čas skrajšamo ali pa obiramo dalje, se pravi oberemo več kot smo planirali in s tem zmanjšamo število dni obiranja.

Opozoriti je potrebno še na nekatere momente, ki so prav tako važni. Predvsem ne smemo učinkovitega časa obiranja povečevati na račun redkejšega ali pa bolj površnega čiščenja stroja. Neočiščen stroj obira slabše, dela več izgub, poleg tega pa se tudi bolj kvari. Če hočemo, da bo zastojev čim manj, moramo stroj čim bolj čistiti.

KAPACITETO STROJA NE SMEMO POVEČEVATI PREKO OPTIMALNE S POVEČEVANJEM HITROSTI VLAGALNE VERIGE, AMPAK POIŠČIMO REZERVO V BOLJŠI ORGANIZACIJI DELA, HITREJŠEM MENJAVANJU PRIKOLIC IN DISCIPLINI PRI DOVOZU HMELJA K STROJU. VZEMIMO SI ČAS IN SE TEMELJITO PRIPRAVIMO NA OBI-RANJE!

Kje so vzroki pomanjkanja beljakovinskih koncentratov?

Cene za krmila, ki vsebujejo beljakovine, to so v glavnem vsa močna krmila, stalno naraščajo. Potrošnik jih mora plačati. On hoče vedeti, kam vodi ta pot. Zato se je revija »Mitteilungen« odločila za razgovor z dvema uglednima poznavalcema tega problema.

Mitteilungen: Nam lahko poveš, kako se bodo odvijale cene za močna krmila v naslednjih mesecih?

Franc Schneider: Cene močnih koncentratov se bodo gibale ločeno od ostalih cen proizvodov. Glavno vlogo igra tu trg z živili, ki vsebuje dosti proteinov (beljakovine). V preteklih mesecih se je pokazalo, da se je na trgu z ribjo moko zaradi zmanjšane u-lova rib v državi PERU zmanjšala tudi ponudba ribje moke, ki je na trg vplivala bolj kot do sedaj. V zadnjih tednih je bilo na proizvodnih področjih Amerike ugotovljeno, da proizvodnja soje zastaja za 10 %. Po zadnjih informacijah bo proizvodnja morda celo malo večja, vendar se mora to gledati skupno z ribjo moko, saj na trg z beljakovinami vplivata obe surovini.

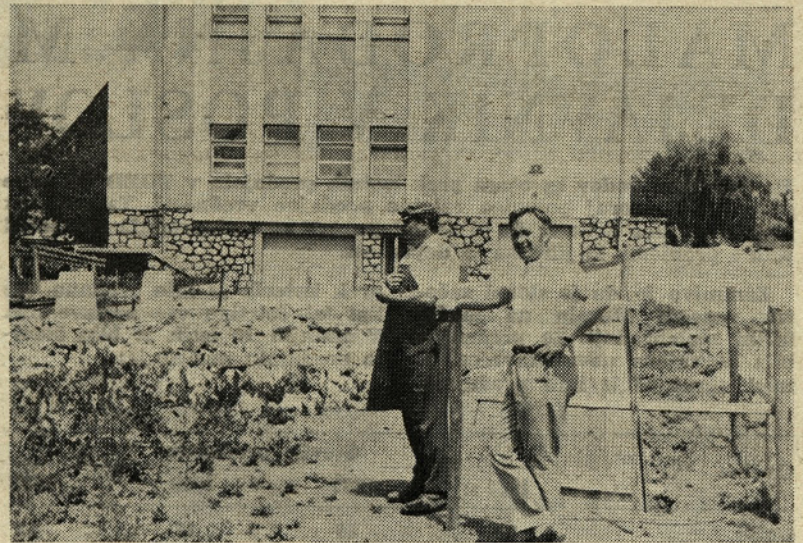
Mitteilungen: Kje so osnove, da je ponudba ribje moke tako mala?

Schneider: V zadnjih letih je bilo v državi PERU ulovljenih ca. 2 milijona ton rib. Ta ulov je bil odločen za proizvodnjo ribje moke po vsem svetu. Preteklo jesen je bilo ugotovljeno, da si je vodni tok izbral drugo globljo pot. Tako so odšle tudi ribe znatno globlje pod 70 m in jih ladje za lov rib z mrežami niso dosegle. Perujska vlada je zaradi tega lov načelno ustavila. Ko so v marcu leta 1973 z lovom ponovno pričeli, so po enem tednu lova ugotovili, da so tam ulovljene ribe znatno manjše kot ponavadi. Lov so nadaljevali, vendar z manjšim uspehom.

Mitteilungen: Kaj je iz te situacije možno zaključiti za naslednje tedne in mesece? S čim morajo računati kmetje?

Schneider: Zaradi totalnega izpada ribjega ulova v Peruju, predvidevajo v bodoče zaostritev trga z ribjo moko. Vsak kmet mora računati s pomanjkanjem ribje moke in jo bo možno nabaviti le za visoko ceno.

Mitteilungen: Kako dolgo bo

Upravnik PE Gotovlje inž. Vlado Kralj in predsednik strojne skupnosti na Ponikvi Vinko Razdevšek si ogledujeta gradbišče lope za obiralni stroj

vladalo tako stanje na področju trga z ribjo moko?

Schneider: Po informacijah državnih oblasti v Peruju tudi v oktobru ni pričakovati bistveno povečanega ulova rib. Če bodo pričakovani ulovi rib zadostili potrebam, je danes še težko reči.

Mitteilungen: Se prehrabena industrija še ni vprašala, kako bi lahko postali neodvisni od perujskega ulova?

Schneider: To je zelo dobro vprašanje. Po vsem svetu je večna problematika z beljakovinskimi surovinami. Tu se vsiljuje naslednje vprašanje: Kako bi se dalo nadomestiti pomanjkanje ribje moke?

Amerika je glavni proizvajalec soje, ki vsebuje beljakovine rastlinskega izvora. Za beljakovine živalskega izvora pa ni nadomestila razen, da bi jih začeli pridelovati sintetično po aminokislinah, ki so sestavni del beljakovin. Od številnih aminokisljin je uspelo sintetično pridobiti lizin le Japoncem. Vendar japonska proizvodnja ne zadovoljuje potrebe svetovnega trga, saj je razumljivo, da tudi Japonci pokrivajo najprej domače potrebe. Ta problem bo ostal še naprej.

Mitteilungen: Bi nam lahko povedali tudi nekaj o ostalih živilih, ki vsebujejo beljakovine?

Schneider: Ribjo moko nadomešča soja. Vendar je v zadnjih dvanajstih mesecih trg tudi s sojo zelo na tesnem. Porazna proizvodnja soje v SSSR in tako velik odkup s strani vzhodnega bloka v Ameriki je privedlo tudi Ameriko v težjo situacijo. Temu so dale povod še poplave v vzhodni Ameriki, ki so proizvodno področje znatno zmanjšale. Tudi večja proizvodnja v Braziliji ne bo nadomestila primanjkljaja v Ameriki.

Mitteilungen: Menite, da je pomanjkanje soje in boba na področju preskrbe z rastlinskimi beljakovinami samo prehodnega značaja in ga v naslednjih letih ne bo?

Schneider: Ameriška vlada je priporočala proizvodnim območjem povečanje za približno 10 %. Če bodo ameriški farmerji to zmogli, bomo videli v decembru. Tu zraven je treba seveda še dodati, da bo zadovoljitev povpraševanja po beljakovinskih surovinah odvisna zopet od ulova rib v Peruju v mesecu oktobru, ki je za

zadostitve svetovnega trga s sojo v tesni povezavi. Kljub vsemu smo mnenja, da so proti koncu leta možnosti znižanja cen tem tako pomembnim surovinam.

Mitteilungen: Iz že opravljenih gnojilnih poskusov je bilo zaključeno, da je možno s poznejšo dozo dušika povečati beljakovinsko sestavo v žitih do 25 %. Bo to za mešalnice pri izdelavi receptur mešanice krmil kako olajšanje?

Schneider: Če bo to res, bo to za prehrabeno industrijo veliko olajšanje, saj bodo enostavnejše recepture in seveda cenejše mešanice krmil. To so razmišljanja za naprej, ki pa na trenutno situacijo na trgu nimajo nobenega vpliva.

Mitteilungen: Prikazali ste nam samo temne strani preskrbe s temi surovinami. Kdaj pa je možno računati s kako umiritvijo in ugodnejšimi cenami?

Schneider: Če setev predvidenih površin pod sojo ne bo dala planiranega pridelka in če ulov v oktobru ne bo ugoden, ni računati z omebno izboljšanjem cen. Če izhajamo iz že prej omenjene težke situacije, ne bo znižanja cen. Lahko pričakujemo, da se bodo cene povzpele. To pomeni, da bo tudi potrošnik moral plačati te naraščajoče cene, čeprav sam ne bo mogel premostiti teh velikih diferenc.

(Iz revije Mitteilungen der DLG, zvezek 21) povzel dipl. inž. S. Vošnjak

Očistimo okolje

Ribiška družina v Sempetru je sprožila veliko akcijo za očiščenje okolja, predvsem pa korit in obrežij rek in potokov. Naletela je na velik odmev pri šolski in drugi mladini, pri krajevnih skupnostih, gospodarskih organizacijah in kmetih, ki že nekateri resno odstranjujejo navlako iz potokov in v bližnji okolici.

Zadnje čase tudi naši delavci posvečajo varstvu okolja več pozornosti. Nič več ni videti razne embalaže od mineralnih gnojil in od škropiv na nezažljenih mestih, polnjenje in izpiranje škropilnic opravljajo strokovno in s posebno pozornostjo na onesnaženje voda.

MALOPRODAJNA MREŽA — POMEMBEN DEJAVNIK V POSLOVANJU TOZD MESNINE

Prodaja proizvodov in blaga prek lastnih prodajal v TOZD Mesnine predstavlja skoraj polovico celotne prodajne vrednosti. Ta podatek pa nas ne sme zavesti, da bi se poleg uspehov maloprodaje ne soočili tudi s problemi, ki jih ima ta dejavnost.

Zanimivo je, da je slonel začetek razvoja Mesnin na močni lastni maloprodaji. Še preden je bila dograjena nova klavnica, je imel obrat 36 lastnih prodajal,

prek katerih je bilo prodano več kot tri četrtine vse proizvodnje. V zadnjih 10 letih je bilo številno prodajal naslednje:

Občina	Število prodajal			
	1964	1967	1970	1973
Celje	20	19	18	12
Zalec	12	12	12	11
Velenje	1	1	—	—
Hrastnik	3	2	2	3
Šmarje	—	—	3	6
Zagorje	—	—	1	2
Laško	—	—	1	1
Ljubljana	—	—	1	1
Telmin	—	—	1	1
SKUPAJ:	36	35	44	37

Do pomembnejšega povečanja števila prodajal je prišlo v letu 1970 (priključitev prodajal KK Šmarje ter pridobitev prodajal v Radečah, Ljubljani, Zagorju in Kobaridu, nakar se je število zopet zmanjšalo. Zanimivo pa je, da se je zelo zmanjšalo število lastnih mesnic v najbližjem prodajnem območju — občini Celje, kjer ima obrat Mesnine sedaj samo še 12 prodajal. Ukinjene so bile predvsem manjše mesnice v večinoma neprimernih prostorih.

Čeprav je število prodajal že desetletje skoraj enako, pa le opažamo določen napredek. Zmanjšuje se število prodajal z majhnim in povečuje število prodajal z večjim prometom. To je iz ekonomskega stališča vsakakor zelo ugodno.

Ne glede na vsakoletno povečanje prodaje prek prodajal pa se delež maloprodaje v celotnem dohodku zmanjšuje iz leta v leto. Leta 1964 je bil delež maloprodaje še 72 %, v letu 1970 je znašal 51,9 %, leta 1972 pa samo še 42,3 odstotka. Maloprodaja se torej ne razvija z enako hitrostjo kot narašča proizvodnja. Tipičen primer so poizvodi predelave, katerih proizvodnja je v zadnjih dveh letih narasla za 82 %, prodaja teh proizvodov prek maloprodaje pa samo za 10,5 %.

Kljub temu je prodaja prek lastnih prodajal še vedno zelo pomembna. Obrat Mesnine je prodal v letu 1972 prek maloprodaje 45 % svežega mesa in 30 % proizvodov predelave. Poleg proizvodov DE Klavnica s predela-

vo pa dopolnjuje DE Maloprodaja svoj asortiman še z blagom, ki ga nabavlja od drugih podjetij. Tu je na prvem mestu perutnina, poleg tega pa še razne konzerve, pijače in drugo.

Vodstvo obrata je dajalo ves čas velik poudarek razvoju in razširitvi maloprodaje. V tem času so bile obnovljene prodajalne: Samopostrežna v Celju ter Zalcu in »Narezek«. Na novo pa so bile pridobljene in obnovljene prodajalne v Kobaridu, Tolminu, Radečah, Ljubljani in Šempetru v Sav. dolini.

Obnova in modernizacija prodajal pa v preteklem obdobju ni zajela vseh potreb. Zaradi tega je obrat pred resnim problemom, kako ob pomanjkanju denarja nadoknaditi zamujeno. Med najbolj perečimi problemi je obnova in oprema mesnice in delikatese Gnjat ter Rogaška Slatina I. Zaradi pomanjkanja sredstev naj bi v letu 1973 obnovili in opremili le poslovalnico Gnjat ter pripravili načrte za obnovo poslovalnice v Rog. Slatini. Obnovili in opremili pa naj bi jo v letu 1974. Prav tako ima obrat v načrtu rešiti

problem kompresorjev v Libojah in do leta 1975 opremiti vse mesnice s hladilnimi vitrinami.

TOZD Mesnine ima v najemu precej zasebnih mesnic in tudi te bo treba posodobiti. Z lastniki se bo skušala dogovoriti, da bi oni investirali v gradbena dela, obrat pa bo nabavil ustrezno opremo. Na podlagi dolgoročnih pogojev bo kombinat gradbena dela tudi kreditiral. Take obnove so potrebne mesnice Polzela II, v Grižah, v Štorah in še druge.

Po načrtu do leta 1975 ni predvideno povečanje števila mesnic in delikates. Za to tudi ni prave gospodarske osnove. Večina novih prodajal in marketov s prehrabnimi artikli ima tudi oddelke za sveže meso in delikatese, zaradi česar bi bila konkurenčna sposobnost samih mesnic in delikates brez ostalih prehrabnih artiklov močno zmanjšana. Obrat se bo moral zato najbrž odločiti za soinvesticije v maloprodajne prostore prehrabne stroke drugih podjetij in skladno z večanjem proizvodnje še naprej širiti prodajo na debelo.

T. Gubenšek

Ob nedeljah je velika gneča tudi v naši mesnici na Linhartovi poleg tržnice, ker je edina odprta.

Regijsko tekmovanje traktoristov

Društvo Ljudske tehnike kombinata »Hmezad« razpisuje izbirno tekmovanje traktoristov celjske regije. Tekmovanje bo v soboto, 11. avgusta na Žerjavkah (od Šentruperta 500 m ob glavni cesti levo v smeri proti Vranskem) s pričetkom ob 8. uri.

Prijave pošljite do 4. avgusta na naslov: Slavko Vošnjak, Kombinat »Hmezad« Zalec.

Organizator združuje izbirno tekmovanje aktivnih traktoristov za republiško tekmovanje, ki bo septembra v Dragotušu, z izbirnim tekmovanjem mladih zadržnikov za republiško tekmovanje 30. septembra v Murski Soboti. Mlade zadržnike smo v tekmovanje vključili zaradi vedno bolj obširne in zahtevne mehanizacije v zasebnem sektorju, ki zahteva tudi znatno bolj izurjene bodoče gospodarje na kmetijah.

Prosimo, da vzamete prireditve resno in primernim kandidatom omogočite tekmovanje.

Odbor Ljudske tehnike

ŽIVINOZDRAVNIŠKA služba

ZA AVGUST

Od 4. do 11. VIII. Lesjak Milan, dipl. vet., Prebold, tel. 72-201
 Od 11. do 18. VIII. Florjan Julij, dipl. vet., Braslovče, tel. 72-048
 OD 18. do 25. VIII. Sribar Edvard, dipl. vet., Šempeter, tel. 71-080
 Od 25. VIII. do 1. IX. Oevirk Franc, dipl. vet., Vransko, tel. 72-407

Dežurna služba prične ob delavnikih ob 15. uri in traja do 7. ure zjutraj.

Ob sobotah prične dežurstvo ob 12. uri in konča v ponedeljek ob 7. uri zjutraj.

VETERINARSKA POSTAJA
ZALEC

Na podlagi 77. in 78. člena Zakona o konstituiranju organizacij združenega dela in njihovem vpisu v sodni register ter določb 213. člena Statuta Kmetijskega kombinata Hmezad, Žalec, je delavski svet Kmetijskega kombinata Hmezad, Žalec na svoji 94. seji dne 20. 7. 1973 sprejel

ZAČASNI SKLEP

o ustanovitvi, pristojnostih in delu notranje arbitraže Kmetijskega kombinata Hmezad, Žalec.

I.

Za odločanje v sporih iz poslovnih odnosov med TOZD v sestavi Kmetijskega kombinata Hmezad, Žalec ter med posamezno TOZD in podjetjem kot celoto, se ustanavlja notranja arbitraža.

II.

Notranja arbitraža odloča o sporih, ki nastanejo pri medsebojnih dobavah, opravljanju storitev, medsebojnem izvrševanju pogodb ter v drugih primerih poslovnih odnosov, v katere stopajo TOZD med seboj v okviru podjetja.

III.

Postopek za odločanje v sporih lahko sproži in predlaga glavni direktor podjetja ali direktor posamezne TOZD. Postopek predlaga tako, da poda zato ustrezni pismeni predlog najkasneje v 20 dneh, ko je zvedel za spor. Zatevta za sprožitve postopka mora biti pismena, obrazložena in z dokaznimi gradivom.

Arbitraža začne postopek v 7 dneh. Končati pa ga mora praviloma v 30 dneh od dneva imenovanja predsednika. Tajniške posle arbitraže opravlja pravni oddelek.

IV.

Notranja arbitraža ima šest članov in predsednika. Dva člana arbitraže imenuje delavski svet podjetja, po dva člana pa organi upravljanja tistih TOZD v sestavi podjetja, med katerima je nastal spor.

Za odločanje v sporih med podjetjem kot celoto in posameznim TOZD imenuje v notranjo arbitražo tri člane delavski svet podjetja, tri člane pa tista TOZD v sestavi podjetja, ki je s podjetjem v sporu.

Predsednika arbitraže imenujejo sporazumno njeni člani, če pa se ne morejo zediniti, pa ga imenuje poslovni odbor podjetja.

Za predsednika arbitraže so lahko imenovane tudi osebe, ki niso člani delovne skupnosti podjetja.

V.

Za postopek pred notranjo arbitražo se uporabljajo smiselno določbe zakona o pravnem postopku.

Stroški postopka bremenijo stranko, ki je spor izgubila, oziroma obe stranki glede na dosežen uspeh v sporu.

VI.

Za odločanje pri reševanju posameznih sporov veljajo določbe zakonitih predpisov, splošnih aktov, pravnih pravil civilnega prava, splošnih uzanc za blagovni promet, pravila gospodarskega prava ter družbene norme, zlasti še norme poslovne morale.

VII.

Notranja arbitraža sprejema svoje odločitve na tajnem glasovanju z večino glasov vseh svojih članov. Odločba notranje arbitraže se izda pismeno in je dokončna, ter zoper njo ni pritožbe.

VIII.

Odločba notranje arbitraže, s katero se rešuje spor iz poslovnega razmerja, ima moč izvršilnega naslova.

Za izvršbo na podlagi odločbe notranje arbitraže je pristojno okrogno gospodarsko sodišče, na območju katerega je sedež zavezanca izvršbe. Za izvršilni postopek se ustrezno uporabljajo določbe 71. člena Zakona o gospodarskih sodiščih.

IX.

Glede razlogov in postopka za razveljavitev odločbe notranje arbitraže se smiselno uporabljajo določbe zakona o pravnem postopku, ki se nanašajo na razveljavitev razsodbe razsodišča v členu 450-453 Zakona o pravnem postopku.

X.

Ta začasni sklep začne veljati takoj in velja do sklenitve samoupravnega sporazuma o združitvi sredstev in dela v delovno organizacijo Kmetijski kombinat Hmezad, Žalec.

XI.

Začasni sklep se dostavi vsem TOZD in objavi v uradni prilogi glasila »Hmeljar«.

Predsednik DS
Anton Jureš

V skladu s čl. 36 in 38. Družbenega dogovora o osnovah kadrovske politike v občini Žalec, odločbe Skupščine občine Žalec z dne 24/5-1973 o imenovanju komisije za izvajanje družbenega dogovora o osnovah kadrovske politike in na podlagi 120. čl. Statuta podjetja, je delavski svet Kmetijskega kombinata Hmezad, Žalec na seji dne 20. 7. 1973 sprejel naslednji

SKLEP

V komisijo za izvajanje družbenega dogovora o osnovah kadrovske politike se imenuje

1. Mišo Bobovnik, ekonomist, direktor TOZD Hmezad, izvoz hmelja.

Naloge komisije so določene v čl. 36. in 38. družbenega dogovora.

Predsednik DSP

Anton Jureš

Na podlagi odloka občinske skupščine Žalec o ustanovitvi skupščine solidarnostnega stanovanjskega sklada in v skladu s 120. čl. Statuta podjetja, je delavski svet Kmetijskega kombinata Hmezad, Žalec na seji dne 20. 7. 1973 sprejel naslednji

SKLEP

Za delegate v skupščino solidarnostnega stanovanjskega sklada se izvolijo naslednji:

1. Minka Žilnik, referent za družbeni standard, stanujoča Ločica 3 a, Polzela,
2. Jože Janše, vodja Interne banke, stanujoč Žalec, Prešernova 3
3. Ivan Guček, računovodja KO, stanujoč Polzela,
4. Alojz Lovenjak, skladiščnik TOZD Strojna postaja, stanujoč Žalec, Soseska Ložnica 1,
5. Franc Vogrinc, sekretar TOZD KŽ, stanujoč Sempeter, n. h.

Sklep o izvolitvi se dostavi vsem delegatom in skupščini občine Žalec, odd. za gradbene in komunalne zadeve.

Predsednik DSP
Anton Jureš

Na podlagi odloka občinske skupščine Žalec, sprejetega na seji dne 26/6-1973 in v skladu s 120. čl. Statuta podjetja je delavski svet Kmetijskega kombinata Hmezad, Žalec, na seji dne 20. 7. 1973 sprejel naslednji

SKLEP

Za delegate v skupščino samoupravne stanovanjske skupnosti občine Žalec se izvolijo naslednji:

1. Mile Uranjek, direktor TOZD Hišni sklad, stanujoč Letuš 65,
2. Stanko Žagar, predsednik komisije za družbeni standard, KO, stanujoč Griže,

3. Tone Repnik, tehnolog KŽ/II, stanujoč Polzela 206,

4. Vinko Jug, vodja PE Strojna postaja, stanujoč Žalec, Šlandrov trg 13,

5. Stanko Zupanc, vodja PE Hmeljarstvo KŽ/II, stanujoč Gotovlje,

6. Jože Četina, organizator, Skupne službe, stanujoč Žalec, Sav. čete 2.

Sklep o izvolitvi se dostavi vsem delegatom in skupščini občine Žalec odd. za gradbene in komunalne zadeve.

Predsednik DSP
Anton Jureš

Na podlagi 77. in 78. člena Zakona o konstituiranju organizacij združenega dela in njihovem vpisu v sodni register in v skladu s 120. členom Statuta podjetja je delavski svet Kmetijskega kombinata Hmezad, Žalec, na seji dne 20/7-1973 sprejel naslednji

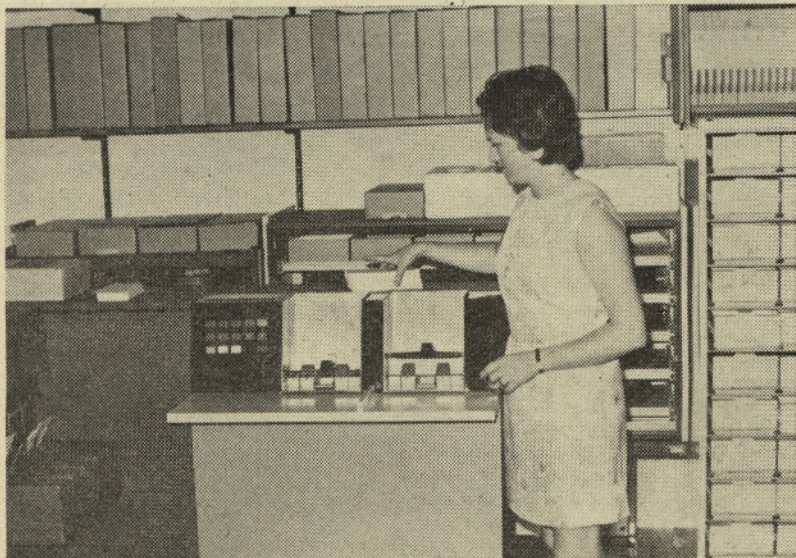
SKLEP

Za stalna člana notranje arbitraže se imenujeta:

1. Franc Friškovec, dipl. pravnik, vodja pravnega oddelka,
2. Marjan Nagode, vodja kontrolnega oddelka.

Notranja arbitraža dela po začasnem sklepu o ustanovitvi, pristojnosti in delu notranje arbitraže Kmetijskega kombinata Hmezad, Žalec.

Predsednik DSP
Anton Jureš

Sonja Malinger obdeluje kartice na elektronskem računalniku 360/20 v našem elektronskem oddelku.

NAGRADE ZA POSLOVNI USPEH V 1972. LETU

V skladu s pravilnikom in sklepom delavskega sveta podjetja je odbor za poslovne zadeve na seji 18. 7. 1973 sklepal o nagraditvi vodstvenih in strokovnih delavcev v tistih obratih, ki so v preteklem letu izboljšali svoje poslovanje.

Te nagrade so oblika nagrajevanja najodgovornejših vodstvenih strokovnih delavcev v obratih in podjetju, ki naj bi jih spodbujal

k neprestanemu izboljševanju poslovanja, ki se pokaže v večjem dobičku (ostanku dohodka). Taka oblika spodbujanja je nujna, da ne bi ostali le pri obračunskih postavkah, ne da bi upoštevali, kdo dosega boljše rezultate. Res je tudi, da v obratu z uspešnim vodstvom ustvari tudi kolektiv več sredstev za osebne dohodeke in za sklade. Ni vse odvisno le od vodstva, vendar dobro in uspešno vodstvo, ki zna organizirati delo

in poslovanje, omogoča, da delovna pripravljenost in prizadevnost kolektiva pride do popolnega izraza.

TOZD, ki so lani — v primerjavi z najboljšim rezultatom v 1970. ali 1971. letu — izboljšale svoj uspeh so SADJARSTVO MIROSAN, KMETIJSTVO ŠMARJE, MEŠALNICA KRMIL, KMETIJSTVO ŽALEC, MLEKO, MESNINE, VRNARSTVO. Tudi rezultati podjetja so bili lani boljši.

TOZD	Dobiček in pospešena amortizacija (D) (tisoči din)			% D na celot. doh.			D na zaposlenega (000 din)			Presežna vrednost ¹			Delovna storilnost ²			Donosnost sredstev ³			Pred revalor. ⁴			
	70	71	72	70	71	72	70	71	72	70	71	72	70	71	72	70	71	72	70	71	72	
KZ	5.709	6.370	9.286	13,3	12,8	14,1	4,7	6,2	8,9	0,42	0,40	0,43	2,07	1,94	1,95	7,1	7,0	8,0	9,9			
SM	57	— 99	1.748	2,6	4,7	27,6	1,5	— 3,2	44,8	0,09	—	1,45	1,76	1,88	3,16	1,2	—	35,9	42,0			
VR	559	981	1.238	10,0	12,5	13,7	6,1	10,1	12,0	0,37	0,44	0,44	1,55	1,59	1,80	24,5	40,1	40,5	74,9			
KS	— 983	— 254	970	— 0,03	— 0,06	1,7	— 4,7	— 1,4	6,0	— 0,27	— 0,06	0,24	1,42	1,43	1,80	— 0,03	— 0,01	4,0	4,6			
ME	1.642	3.147	4.211	1,3	1,7	2,4	4,9	8,2	9,7	0,27	0,35	0,34	1,80	1,72	1,73	6,2	10,1	10,5	14,5			
ML	765	1.218	1.834	2,5	2,8	3,2	7,4	10,5	14,7	0,42	0,44	0,50	1,95	1,78	1,98	8,7	18,5	15,9	18,7			
MK	621	1.146	2.139	2,7	4,3	7,5	24,8	40,9	85,6	1,21	1,68	2,81	3,34	3,85	4,40	14,1	22,2	52,5	63,1			
KOC	792	1.431	2.344	2,5	2,4	2,6	14,7	24,7	39,1	0,63	0,83	1,11	2,24	2,21	2,65	7,3	39,7	27,4	29,0			
Kombinat	12.957	24.894	32.359	2,6	3,8	3,9	4,5	9,1	11,4	0,29	0,44	0,44	1,91	1,94	2,02	4,7	8,6	8,0	9,8			

Legenda:

¹Dobička na 1 din os. doh. (v din)

²Družb. proizvod (amortizacija + dohodek) na 1 din OD (v din)

³Dobiček na povpr. upor. sredstva (v%)

⁴Vrednost osnovnih sredstev pred revalorizacijo (kot v 1971)

SADJARSTVO MIROSAN (stopnja nagrade 2^{1/2}) je po izgubi v 1971 doseglo dobiček 1.748.000 din. Pridelek jabolk je narasel od 950 ton (1970) na 1200 ton, povečala se je prodaja sadik (65.000) v sodelovanju z belgijsko firmo. Vodstvo je znalo uspešno izrabiti tržne možnosti in so dosegli zelo ugodne prodajne cene.

KMETIJSTVO ŠMARJE (stopnja nagrade 1^{1/2}) je po izgubi v prejšnjih letih doseglo 970.000 din dobička. To je doseglo z znatnim povečanjem delovne storilnosti (zmanjšanje zaposlenih), uspešnim razvojem odkupa in kooperacije in povečanjem prometa v trgovinah. Vse to je doprineslo, da se sanacijski program uspešno uresničuje. Upoštevati pa je treba, da del dobička izvira tudi na račun 90% obračunskih postavk OD v lanskem letu.

MEŠALNICA KRMIL (stopnja nagrade 1^{1/2}) je povečala dobiček za 98%. To povečanje je pretežno rezultat dobrih komercialnih po-

tez, pa tudi izboljševanja opremljenosti mešalnice.

KMETIJSTVO ŽALEC (stopnja nagrade 1^{1/2}) je povečalo dobiček za 46%. Glede na slabo letino hmelja je to velik uspeh. Zelo uspešna je bila govedoreja, saj so v proizvodnji mleka dosegli preko 1.300.000 din dobička.

Glede na uspešnost so za posamezne delovne enote v obratu KZ določene tele stopnje nagrad:

KMETIJSTVO I. — 1, KMETIJSTVO IV — 1, GOVEDOREJA — 2.

MESNINE (stopnja nagrade 3/4) so povečale dobiček za 33%. To je rezultat povečanega obsega proizvodnje, zlasti predelave in s tem boljše izrabe kapacitet, uspešnega prilaganja proizvodnega programa različni rentabilnosti posameznih proizvodov in uspešnemu usmerjanju prodaje tja, kjer je bilo možno doseči boljše cene. Uspeh je zelo dober, če upoštevamo lanske tržne razmere, ko nizke cene mesa na domačem trgu

niso pokrivalo cene surovine in stroškov klanja.

Glede na uspešnost poslovanja je določena stopnja nagrade za KLAVNICO — 3/4, za MALOPRODAJO pa 1/2.

VRTNARSTVO (stopnja nagrade 1/2) je povečalo dobiček za 27% in nadaljuje z izboljševanjem svojega rezultata že nekaj let. To kaže, da so se pravilno usmerili v akumulativnejšo proizvodnjo cvetja in izbrali ugodne tržne možnosti.

KOMBINAT (stopnja nagrade 3/4) je povečal dobiček za 29% ali za 8 milijonov. Obseg poslovanja kombinata se povečuje, v integriranih obratih pa se poslovanje (z izjemo Vitala in delno Kmetijstva Radlje) ugodno razvija.

Razprava na odboru za poslovne zadeve se je dotaknila tudi javnosti in širši obrazložitvi razlogov podelitve posameznih nagrad. Zato je odbor sklenil, da se v Hmeljarju objavijo stopnje in utemeljitve nagrad za uspešnost poslovanja posameznih obratov, da vsem obratom sporočijo tudi imena nagrajenih delavcev in znesek nagrade, pri nagradah za posebne strokovne oziroma poslovne dosežke, pa tudi utemeljitve.

V. K.

KMETIJSKI KOMBINAT HMEZAD

JAVNA LICITACIJA

Po sklepu seje komisije za zemljišča dne 16. 3. 1973 je razpisana javna licitacija nepremičnin, in sicer:

1. Dne 9. 8. 1973 ob 8. uri na upravi delovne enote Kmetijstvo IV, Celje, Miklošičeva ul. 7, stanovanjsko gospodarskega objekta s kmetijskimi zemljišči v skupni izmeri 98926 m² v naselju Jankova. Izključna cena objektov in zemljišča znaša 468.705,50 din in sicer 362.511,50 din zemljišče, 82.772,00 din za stanovanjsko gospodarski objekt in 23.422,00 din za gospod. poslopje.

2. Dne 9. 8. 1973 ob 10. uri na upravi DE Kmetijstvo IV, Celje, Miklošičeva ul. 7 javna licitacija gospodarskega poslopja v Vojniku 213 (bivše Eglavo) s funkcionalnim zemljiščem v izmeri ca. 700 m² na delu parc. št. 170/1 in 168/1 k. o. Vojnik okolica. Izključna cena za gospodarsko poslopje je 36.354,00 din, za funkcionalno zemljišče pa 10,00 din za m².

3. Dne 9. 8. 1973 ob 12. uri javna licitacija na sedežu DE Kmetijstvo IV, Celje, Miklošičeva ul. 7, stanovanjske hiše in gospodarskega poslopja, lesene ute in betonskega silosa v Celju, Maistrova ul. št. 25 — Miklavški hrib. Izključna cena za stanov. hišo, gospodarsko poslopje, leseno uto in betonski silos znaša 104.770,00 din. Funkcionalno zemljišče bo določeno po opravljeni dražbi. Cena funkcionalnega zemljišča znaša 10,00 din za m².

4. Dne 9. 8. 1973 ob 13. uri javna licitacija stanovanjske hiše v Celju, Maistrova 31 — Miklavški hrib. Izključna cena stanovanjske hiše znaša 30.716,00 din. Cena funkcionalnega zemljišča znaša 10,00 din za m².

Dražitelji so dolžni pred pričetkom dražbe položiti varščino v znesku 10% od izključne cene.

Javnih licitacij od 2. do 4. se lahko udeležijo vsi zainteresirani, licitacije pod točko 1, pa samo tisti, ki se izkažejo s potrdilom upravnega organa, da so kmetje.

Po opravljeni dražbi bodo s kupci v 15 dneh sklenjene kupne pogodbe. Kupec je dolžan celotno kupnino poravnati prodajalcu takoj, ob podpisu pogodbe. V kolikor kupec v navedenem roku celotne kupnine ne plača, bomo razpisali ponovno licitacijo in mora prvi dražitelj plačati stroške ponovnega razpisa in nadoknaditi eventualno razliko pri ponovno doseženi kupnini.

Kupec je dolžan razen kupnine plačati vse stroške kupne pogodbe, zemljiškopravnega prenosa lastništva, stroške geometrske odmere in prometni davek od nepremičnin.

Dražitelj, ki bo uspel na licitaciji pod točko 1., je dolžan prevzeti vse obveznosti v zvezi s kooperacijsko žičnico, ki je zgrajena na delu teh zemljišč. Vse štiri licitacije bodo v pisarni upravnika delovne enote Kmetijstvo IV, Celje, Miklošičeva ulica 7.

Vse ostale informacije glede te prodaje lahko zainteresirani dobijo v naši upravi v Žalcu, soba št. 41/I.

Vodja
zemljiškega oddelka
Franc Bajda

Italijanska firma TIFONE je v hmeljiščih Inštituta za hmeljarstvo demonstrirala delo svojih najsodobnejših strojev za zaščito.

Strokovna ekskurzija v severno Italijo uspela

TOZD KOOPERACIJA JE V SREDINI JULIJA ORGANIZIRALA TRIDNEVNO EKSKURZIJO V SEVERNO ITALIJO. UDELEŽILO SE JE 44 ČLANOV NAŠE DELOVNE SKUPNOSTI (OD TEGA 24 KMETOV-KOOPERANTOV). NAMEN EKSKURZIJE JE BIL OGLEDATI SI DOSEŽKE V ZADRUŽNISTVU NA PODROČJU ŽIVINOREJE, VINOGRADNIŠTVU IN SADJARSTVA V DELU DRŽAVE, KI IMA PRAV TAKO, ALI PA CELO ŠE BOLJ RAZDROBLJENO POSEST KOT PRI NAS.

V strukturi prebivalstva je tu še vedno 27 % takih, ki se dodatno ukvarjajo s kmetijstvom. Delež čistih kmetij je neznaten. Povprečna velikost kmetije je 1,8 ha. Tla so naplavljena ter plitka. Potrebno je redno namakanje.

Prvi dan ekskurzije smo si dopoldne ogledali skupni hlev v Terzo d' Aquilea. V skupnosti je združenih 12 kmetov, ki združujejo 30 ha zemlje, ki je last skupnosti, in 120 ha obdelovalne zemlje. Od članov skupnosti, od katere so kmetje za potrebe skupnosti namenili le približno 70 %, 30 % pa so jo obdržali za vinograde in razne vrtnarske kulture. Za potrebe hleva je namenjenih 114 ha obdelovalne zemlje. Kapa-

ko je bila v lanskem letu pridelana silažna kuruza plačana članom za 50 % bolje, kot pa so bile cene na trgu. Skozi tak način plačevanja krme so dobili člani skupnosti učinkovito delovno uro plačano za 65 % več kot zelo dober delavec v industriji. Poleg finančnih ugodnosti imajo člani tudi še precej prostega časa, saj so za dela v hlevih uvedena dežurstva in ima tako član skupnosti več nedelj prostih.

Mlečna proizvodnja je 3500 l po kravi. Pitaajo do teže 550 kg. Med člani skupnosti vlada ugodno počutje in nameravajo obseg proizvodnje še povečati.

Država je financirala 60 % vseh investicij, ostalo pa so prejeli posojilo za dobo 30 let po 1 % o-

Kooperanti so si na izletu po Italiji ogledali tudi poskusne nasade paradiznika nad folijo pri eni izmed kmetijskih šol v okolici Castel Franka.

citeta hleva je 300 glav goveje živine. Od tega imajo sedaj 120 molznic svetlolisaste pasme, ostalo pa so pitanci, ki jih delno kupujejo v okolici.

Hlevska skupnost se je formirala tako, da so člani oddali svojo živino v skupni hlev. Živina je bila ob prevzemu ocenjena. Nekvalitetne živali so prodali, del tega denarja pa je služil za nabavo kvalitetnih molznic svetlolisaste pasme. Vsak kmet je prejel 50 % ocenjene vrednosti za svojo živino takoj izplačane, 50 odstotkov pa je pustil notri kot posojilo po 10 % obrestni meri. Vsak član proizvaja na 70 % svojih obdelovalnih površin krmo, ki jo vozi v skupen hlev.

Krma je ocenjena z ozirom na kvaliteto. Ves dohodek v skupnosti se z odbitkom anuitet za posojilo in rednih delavcev obračunava na krmo in je v primeru večjega dohodka ob koncu leta tudi krma plačana znatno dražje kot pa so splošne tržne cene. Ta-

brestni meri. V slučaju, da se skupnost zaradi kakršnihkoli vzrokov razpusti, postane investicija državna last in ne last članov po deležih. V primeru izstopa katerega od članov skupnosti, mu delež, ki ga je vložil v obliki živine in je kot posojilo, skupnost povrne, povečane anuitete pa razdelijo med ostale člane.

K skupnosti je možno pristopiti po obratni poti. Taka oblika skupnosti je med prvimi v državi.

V popoldanskem času smo si ogledali sodobno urejen mlekarški konzorcij v bližini Vidma. Združuje 127 manjših zadrug, ki dovažajo mleko v to mlekararno. Njena kapaciteta je od 120.000—170.000 l mleka dnevno. Če bo potrebno, bo z nočno izmeno možno kapacitete celo podvojiti. Proizvodnja je sinhronizirana in avtomatizirana od pranja mlečnih posod do pakiranja mleka v tetrapak. Tu je zaposleno minimalno število delavcev.

Še nedograjena je sirarna, kjer bodo izdelovali nad tri vrste kvalitetnih sirov. Vse priprave za sirjenje, pranje in zorenje so sodobno urejene. Poleg teh dveh objektov imajo še rezervoar za vodo za potrebe enega dne v slučaju, da bi zmanjkalo vode na rednem omrežju.

V programu imajo tudi farmo prašičev, ki bo s pridom uporabila stranske proizvode pri predelavi mleka (sirotka). Po napornem programu prvega dne smo se odpeljali v Padovo, kjer smo tudi prenočili. Kljub utrujenosti se je po večerji razvila krepka »diskusija« o skupnih hlevih, kvaliteti vin in večerje, ki se je zavlekla preko za to določenega časa.

Drugi dan smo si v Castel Franku ogledali hlevsko skupnost, v katero je v okolišju 6 km vključenih 27 kmetij. Kmetje imajo v skupnosti 45 ha svoje in 45 ha zadružne zemlje. Tako so se kmetje lahko bolj posvetili ostalim kulturam (vinogradništvu, cvetličarstvu, vrtnarstvu). Proces odhajanja ljudi iz vasi je tudi tu zelo močan. Posest je razdrobljena, zato je bila taka skupnost zelo ugodna rešitev za še obstoječe kmete. Skupen hlev ima kapaciteto 500 glav živine. V naslednjem letu bodo kapacitete povečali na 1000 glav.

(Nadaljevanje na 12. strani)

PELIKAN Zvone, dipl. ing. agr.

Raziskovanje nahajališča termalne vode v Podlogu v letu 72

V naslednjem sestavku želim seznaniti bralce Hmeljarja, predvsem pa Savinjčane z rezultati poskusnega vrtanja v Podlogu.

Poskusno vrtanje je opravil Geološki zavod iz Ljubljane pod strokovnim vodstvom ekipe, ki so jo sestavljali — ing. Drobne, ing. Mencej in tehnik Marinko. Ta ekipa je tudi izdelala posebno poročilo, katerega povzetek posredujem.

Ze leta 1970 je Krajevna skupnost Šempeter dala pobudo, da bi se pričelo s poskusnim vrtanjem v Podlogu. Ker ni bilo denarja, so dela odložili. V lanskem letu pa je KK »HMEZAD« sklenil pogodbo z Geološkim zavodom o izvedbi poskusne vrtnice. Skupni stroški za 8 plitvih vrtin in za eno globoko vrtnico do globine 604 m so znašali 36 milj. S-din. Za kritje stroškov so prispevali: KK »Hmezad« obrat Vrtnarstvo Medlog 8 milj., KK »Hmezad« iz skupnih sredstev 6 milj. in Občinska skupščina Žalec 4 milj. din. Ostalih 50 % stroškov je kril Sklad Borisa Kidriča iz Ljubljane.

Kot sem že omenil, je bilo najprej izvrtanih 8 plitkih vrtin do globine 5—8 m okrog naravnega vreca. Te vrtnice so omogočile točnejše lociranje bloka kamenin, ki mejijo na nanos Savinje. Ob tem stiku čvrste kamenine in nanosa Savinje je namreč dobila topla globinska voda izhod na površino. Na podlagi teh rezultatov se je določila lokacija globoke vrtnice le nekaj metrov severovzhodno od izvira.

Z globoko vrtnico so bile prevrtane različne geološke plasti, ki jih sestavljajo apnenci in dolomiti. Te kamenine so porozne in se v njih pretaka hladna in topla voda. V nekaterih višjih slojih je bil zabeležen dotok vode s temperaturo 24° C, globlje pa ponovno z nižjo temperaturo okoli 16,5° C. To je bilo v globini 365 m. V tej globini je dotok hladne vode zelo močan.

V globljih plasteh je ponovno pričela dotekati topla voda, in na globini 560 m že zelo intenzivno. Temperatura vode v tej globini se je ponovno dvignila na 21,8° C. Ugotovljeno je bilo, da na odseku 390 do 560 m globine, ko ni več vpliva hladne vode, temperatura vode enakomerno narašča na vsakih 45 m globine za 1° C. To pomeni, da lahko pričakujemo temperaturo vode na globini 1000 m okoli 32° C.

Dotoki vode v vrtnico so intenzivni in so z globino stalno naraščali. Pod lastnim pritiskom se je pričela voda prilivati iz vrtnice, ko je bila prebita nepropusna plast na globini 71 m. Sedaj se preliva iz cevi 4 litre termalne vode v sekundi. Voda ima temperaturo 19,5° C. Črpalni poskus z depresijo 7 m je pokazal, da lahko načrpano iz vrtnice 17 litrov termalne vode v sekundi.

Po kemijskem sestavu se termalna voda močno loči od podtalnice. Ima nižjo trdoto (11,6—14,9 d°H) in spada v skupino sladkih vod pod pritiskom. Geologi razlagajo pojav izvira tako, da se izvir napaja z vodami, ki v severnem obrobju celjske kotline poniknejo do globine 1.000 m, kjer se ogrejejo, nato pa se v Podlogu prebijejo na površino.

Termokartiranje vrtnice je pokazalo, da v vrtnico prihaja v različnih globinah različno ogreta voda. Kamenine, skozi katere gre vrtnica, so porozne in po njihovih porah se pretaka voda. Voda priteka v vrtnico skoraj v vseh horizontih, še tudi na globino 604 m.

Z vrtanjem v večje globine in z izoliranjem dotoka hladne vode v nekaterih horizontih je torej podana precejšnja verjetnost, da bi v Podlogu dobili termalni vrelec, ki bi bil poraben za turistične in rekreacijske namene — kopališče, merda pa tudi za vrtnarsko proizvodnjo. Priložnost, ki nam jo ponuja narava, bi bilo treba izkoristiti. Vsekakor pa bi kazalo nadaljevati s poskusnim vrtanjem do globine 1000 m, saj je verjetnost, da bi našli na termalno vodo toplejšo od 30° C, zelo velika.

(Nadaljevanje z 11. strani)

Kmetje so tu člani večjih zadrug, vendar ne dveh, ki se ukvarjata z enako dejavnostjo (živinoreja). Tako so vsi ti člani te zadruge tudi istočasno člani strojne zadruge, ki jo bomo omenili pozneje.

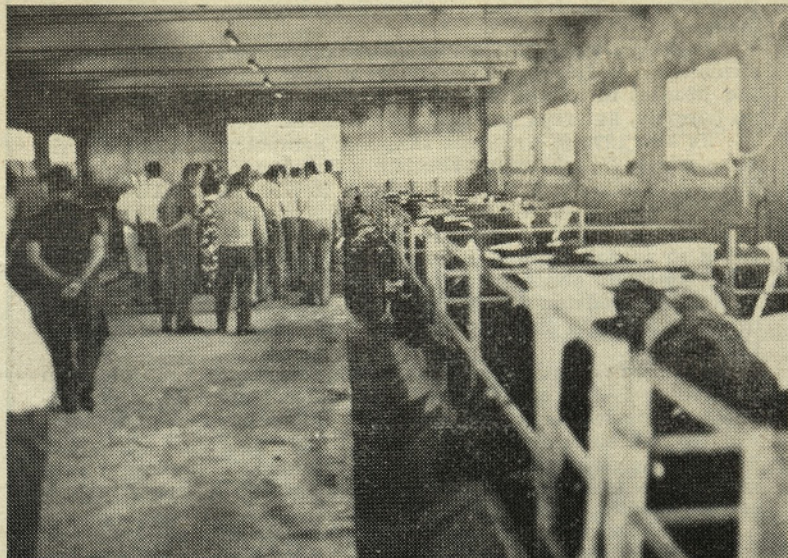
Krave so tu črno-bele frizijke. Odkupujejo tudi teleta v okolišju in jih pitajo. Zelo ugodne rezultate pri pitanju je pokazalo svetlolisasto govedo. Povprečen dnevni pripastek so dosegli 1150 gramov. Povprečna mlečnost je 3900 litrov. Vendar so bile to prvesnice.

Krmno osnovo predstavlja integralna (storž in steblo) ter storžna silaža. Pitancem jo dajejo do 90 % od vse krme, kravam pa 70 % od vse krme. Pitanci prejmejo še povprečno 1 kg beljakovinskega koncentrata s 33 % beljakovin. Dodajajo jim tudi ureo do 70 gramov dnevno. Razmerje med nabavno ceno telet in prodajno ceno pitancev je 2:1 (teleta so torej enkrat dražja pri teži 120 kg). Tak obseg proizvodnje opravlja tu 6 delavcev, ki obdelujejo še 45 ha zemlje in delajo te-

ganizirano prek kartice, kjer se vsakemu koristniku knjiži v breme oziroma v dobro, ob koncu leta pa imajo obračun. Cene storitev so enake za člane in nečlane. Vrstni red žetve je stvar dogovora. Strojna zadruga ima tudi močan plug za oranje jarkov za namakanje površin iz že stalno zgrajene vodne mreže po kompleksih.

Razpored namakanja je točno določen in lahko vsak, ko pride na vrsto, namaka svoje polje največ 2 uri. Pri namakanju teče voda enostavno po jarkih in nato po vsej površini.

V popoldanskem času smo si ogledali še kmetijsko šolo. Le-teh je razporejenih po pokrajini 17. Vanje je vpisanih nad 2000 dijakov. Način podajanja snovi je tu nekaj posebnega in se od našega zelo razlikuje. Šola je dvo, tro ali petletna. Iz zadnjega letnika se lahko vpišejo na univerzo. Šola daje prvi dve leti poudarek splošnim predmetom, z namenom, da se mladina na vasi splošno izobražuje, čeprav po končani šoli ne ostane vsa na kmetijah. Pouk se odvija doma in v šoli. Doma

Pogled v enega številnih hlevov v okolici Terzo d'Aquilea.

densko 42 ur po osebi. Za spravilo silažne kornice, setev, zaščito imajo skupne stroje. Najvišji organ upravljanja je zbor skupnosti, ki se sestane enkrat mesečno. Upravni odbor šteje 5 članov in se sestaja običajno enkrat tedensko. Za vse važnejše odločitve, kot je povečanje obsega proizvodnje, organizirajo za kmete študijske dneve, kjer jim s pomočjo zunanjih sodelavcev obrazložijo nameravane odločitve.

Dohodek delijo zopet ob koncu leta po vloženi krmi, ki je ob boljši proizvodnji dražje plačana in obratno. Bilanca mora biti ob pravilni razdelitvi ob koncu leta nič, saj se dobiček ne more ustvarjati.

V istem kraju smo si ogledali še zadrugo kmetov za reprodukcijski material in mehanizacijo. Vanjo je vključenih 34 članov. Načeluje ji predsednik zadruge. Zadruga ima stalno zaposlene tri traktoriste. Tu imajo zlasti težjo mehanizacijo, in sicer: tri traktorje, kombajn za žito in korožo ter razno malo lažje obdelovalno orodje. Težji stroji delajo uspešno le na večjih komasiranih zemljiščih.

Zasledovanje storitev in reprodukcijskega materiala imajo or-

izvaja dijak program kmetije s pomočjo učitelja, ki ga obišče na vsakih 14 dni. Šola nima svojega lastnega posestva, ker so mnena, da dijaki, ki se učijo, niso sposobni vzorno opravljati vsa opravila, čeprav bi to od njih zahtevali. Imajo le manjše demonstracijske poskuse v živinoreji, vrtnarstvu in cvetličarstvu, kar služi okoliškim kmetom, da se ravnajo po zgledu šole. Šola ima tudi vse vrste mehanizacije in delavnice za učenje opravljanja raznih popravil na strojih. Šele po dveh letih šolanja se dijaki grupirajo po interesnih področjih in se specializirajo. Obisk na teh šolah je precejšen. Tak način dela je že dal prve ugodne rezultate in je splošno priznan. Dijaki ne dobijo ocen, ampak so ocenjeni le opisno.

Za primer intenzivnosti smo si v bližini ogledali kmetijo s 26 ha obdelovalne zemlje, ki se ukvarja samo s pitanjem mlade živine. V hlevu ima 250 glav neprivezanih pitancev. S tako tehnologijo bi jih lahko obvladali 500 komadov. Osnovna krmiljenja so silažna koroža, povprečno 1 kg koncentratov in dodatki uree. Živali stojijo na rešetkah. Ima torej odplakovalni sistem. Pita od simen-

POVEČANE OBRAČUNSKÉ POSTAVKE

DELA VSKI SVET PODJETJA JE SKLENIL, DA SE VSEM ZAPOSLENIM OD 21. 7. 1973 NAPREJ POVEČAJO OBRAČUNSKÉ POSTAVKE ZA 100 DIN MESEČNO. TAK SKLEP JE SPREJEL NA PREDLOG SINDIKALNEGA ODBORA PODJETJA IN ZVEZE KOMUNISTOV, DA BI NA TA NAČIN VSEM ZAPOSLENIM ENAKO NADOMESTILI NARAŠČANJE ŽIVLJENJSKIH STROŠKOV V LETOŠNJEM LETU.

OD TEGA SKLEPA SO IZVZETI TISTI DELAVCI, KI JIM JE OBRAČUNSKA POSTAVKA DOLOČENA IZVEN OCENE DELOVNIH MEST IN DELAVCI TOZD GRADBENIŠTVO, KI LETOS ŠE NE DELIJO OSEBNIH DOHODKOV PO PRAVILNIKU PODJETJA.

V. KRIŽNIK

talcev, frizijcev do sivcev ter križancev. Proizvodni rezultati so ugodni. Po zahtevnem programu drugega dne smo se odpeljali v Verono.

Tretji dan smo si ogledali plantažne nasade jabolk in vinogradov vzdolž reke Adiže na relaciji med Bolzanom in Meranom. Zemljišča so tu komasirali v večje komplekse in zasadili z jablani. Tudi vinogradniški kompleksi so zaokroženi in sodobno urejeni. Čeprav je ta dolina z obeh strani omejena z visokimi hribi, je klima za sadjarstvo in vinogradništvo izredno ugodna. Prevladujejo še klasični sistemi srednjedebebnih dreves, obnove pa že izvajajo po sodobnem sistemu PILLAR.

Po kosilu smo z vožnjo nadaljevali proti Trstu domov.

Zaključek

Kmetijam je živinoreja postanska proizvodnja. Združevanje živine v skupne hleve je uspelo zlasti zato, da so se kmetje lahko posvetili njihovi osnovni intenzivni panogi (vinogradništvo, paralela hmeljarstvo-živinoreja).

Mnogim je taka rešitev ugodna tudi zaradi tega, ker imajo na ta način prostih tudi precej nedelj in praznikov, kar prej ni bilo mogoče.

Za tak razvoj je zelo zainteresirana družba s ciljem: vedno večja proizvodnja. Država daje znaten del sredstev za osnovno investicijo, ki jih ni potrebno vračati, obvezuje pa skupnost.

Podobne oblike združevanja sredstev in dela imamo že tudi pri nas, formiranje skupnih

hlevov pa bo, če ne prej, aktualno takrat, ko bo delo v živinoreji postala ovira za polno angažiranje v hmeljarstvu.

odločitev za skupne hleve so z zadovoljstvom sprejele tudi žene, ki jim sedaj ni potrebno zgodaj vstajati in opravljati naporne opravila (molže).

Kmetje kooperantje kot tudi vsi ostali udeleženci, so bili z ekskurzijo zelo zadovoljni. Ni manjkalo strokovnih razlag dipl. ing. Tončke Berličeve. Vedno pa se je našla tudi kaka minuta za petje in zbijanje šal. Želja vseh je bila, da naj podobne ekskurzije še organiziramo, saj so zlasti ekskurzije ena zelo učinkovitih oblik pospeševanja v kmetijstvu.

S. Vošnjak, dipl. inž.
B. Pugelj, dipl. inž.

KMETIJSKI KOMBINAT
HMEZAD, Zalec —
TOZD Skupne službe

objavlja

prosto delovno mesto hišnika v upravni zgradbi kombinata v Zalcu.

Za to delovno mesto se zahteva poklicna šola kovinske ali elektro stoke in po možnosti izpit za kurjača centralne kurjave z 2-letno prakso.

Nastop dela 1. 9. 1973 ali po dogovoru.

Interesenti naj pošljejo prijave do 15. 8. 1973 na naslov Kmetijski kombinat HMEZAD, Zalec, Kandrovski oddelek.

V pričakovanju odkupovalca in kamiona

V RAZPRAVI JE OSNUTEK PRAVILNIKA O VARSTVU PRI DELU

Služba varstva pri delu je dala v razpravo besedilo osnutka pravilnika o varstvu pri delu, za dokončno pripravo prečiščene vsebine in stališča tega pomembnega, a še vse premalo upoštevanega samoupravnega akta.

Objavljeno besedilo osnutka je že obravnavala področna komisija odbora za splošne zadeve. Razen nekaterih predlaganih sprememb v strukturi zgradbi osnutka ni bilo bistvenih pripomb. Osnuitek so sprejele vse TOZD in njihove komisije za varstvo pri delu. Pričakovati je, da bo vsebina spremembe in stališča določb osnutka močnejše spodbudila za aktivnejšo dejavnost širši krog strokovnega in vodstvenega kadra kot tudi samoupravne činitelje za dokončno formulacijo stališča do varstva za bodočih nekaj let.

Dosedanji pravilnik o varstvu pri delu, ki ga je sprejel DS na seji 22. 9. 1967, sicer v osnovi ustreza določilom zakona o varstvu pri delu, vendar je kot praktični priročnik za vsakdanjo uporabo povsem neprimeren, posebnost:

obveznosti glede varstva pri delu, v osnutku pravilnika pa urejamo poleg tehničnih normativov tudi organizacijo in delo službe varstva pri delu, kar je določeno zlasti v:

— načinu organiziranja varstva pri delu, posebno pa v nalogah tistih, ki skrbijo za varstvene ukrepe, organizacijo in delovno področje ter pravice službe varstva pri delu;

— obveznostih ljudi na delu, nalogah in odgovornosti vodilnih ljudi, organizaciji in načinu notranje kontrole ter pravice tistih, ki to kontrolo opravljajo;

— odnosih in načinih sodelovanja strokovnih služb do službe varstva pri delu, ki lahko pospešujejo to varstvo, zlasti razvojne tehnične in tehnološke službe, kadrovske socialno službe in službami za vzdrževanje ter drugimi, ki lahko glede na naravo njihove-

Pogoj za zdravje je varno delo. Zato delaj varno!

— ker so po sprejetju pravilnika izšla številna tolmačenja in tehnične dopolnitve varstva — ne zakonodaje;

— ker se je obseg in dejavnost podjetja bistveno razširila;

— ker so se spremenili in na novo osnovali tehnološki postopki in organizacija dela z uporabo novih in sodobnih delovnih sredstev in metod;

— ker so se bistveno spremenili samoupravni družbeni in proizvodni odnosi v delovni organizaciji in izven nje.

Vse to je narekovalo službi izdelavo novega akta.

Osnuitek pravilnika je izdelan in dopolnjen na osnovi potrebe, tako da v splošnem delu obravnava samo podjetniške zadeve in splošne obveznosti do varstva pri delu.

Posebne obveznosti in določila pa bodo obdelana v posebnem delu, tj. IX. poglavju tega pravilnika, po posameznih gospodarskih dejavnostih.

Podjetje je glede na naše razmere in potrebe v statutu oz. v samoupravnem sporazumu normiralo samo temeljne naloge in

ga dela pripomorejo k uspešnem izvajanju varstva pri delu;

— načinu in postopku, kako delavce seznanjati z delovnimi pogoji in nevarnostmi, ki so povezane z delovnim mestom oz. delom ob nastopu dela ali ob premešitvi na drugo delovno mesto, ter kako jih vzgajati in poučevati o tvarini varstva pri delu oz., kako preverjati in razširjati znanje iz te tvarine med zaposlitvijo ter poleg drugih določil še:

— način uresničevanja obveznosti do organov, ki nadzorujejo spoštovanje predpisov o varstvu pri delu, način ugotavljanja, prijavljanja in evidentiranja poškodb na delu in obolenj v zvezi z delom ter način izvajanja predpisov o preiskovanju težjih delovnih nezdog itd.

Strukturna zgradba osnutka pravilnika o varstvu pri delu:

Osnuitek je zgrajen iz IX. poglavij in sicer:

I. Uvodne določbe

II. Splošne določbe

III. Vrste varstvenih ukrepov in način njihovega izvajanja

V tem poglavju so določeni splošni normativi za gradnjo in opremo objektov, namestitve in oprema delovnih naprav in priprav, gibanje ljudi na delu in notranji transport; obravnava ropot ter vibracije, zdravstvene pogoje dela in v zvezi s tem tudi sredstva in opremo za osebno varstvo. Posebna pomembnost je podana delu s povečano nevarnostjo in ukrepi v zvezi z delovnimi pogoji.

IV. Dejavnost v zvezi z varstvom pri delu

To poglavje podrobneje obravnava zakonito obvezo organizacije do poučevanja, izobraževanja in vzgoje delavcev za varnejše delo. Novost tega dela je o obveznem uvajanju v delo, zlasti začetnikov. V posebnem delu tega poglavja pa so obravnavane obveznosti do inšpekcijskih organov in preizkušanje delovnih priprav, naprav ter delovnih prostorov in mest. V zvezi z določili akta o sistemizaciji so v tem delu obdelane podrobnosti zdravniških pregledov.

Pravice, dolžnosti in odgovornosti organov upravljanja, vodilnih, vodstvenih ter strokovnih in drugih delavcev, kakor tudi obveznosti strokovnih služb do odnosa z varstvom pri delu so obravnavane v V. poglavju.

VI. poglavje osnutka pravilnika je namenjeno določilom o delovnem področju, sodelovanju, strokovnosti, pravicah, dolžnostih,

kakor tudi organizaciji službe varstva pri delu.

VII. del osnutka podrobneje obravnava splošno tehnično varstvo normativov in ukrepov omejenih v III. poglavju osnutka. Tako obravnava oziroma določa odnose v zvezi z varstvom pri delu od lokacije in izgradnje proizvodnih objektov, preko proizvodnih postopkov, uporabe delovnih sredstev, opreme in orodja do njihovega vzdrževanja.

V tem osnutku so v VIII. delu določeni ukrepi v primeru požara ali drugih elementarnih katastrofah. S temi določili osnuitek integrira urejanje varstva pri delu in protipožarnega varstva v eno celoto.

Posebna tehnična varstvena pravila za posamezna področja gospodarskih dejavnosti so oziroma bodo izdana kot dopolnila IX. poglavja. Z ozirom na pomen in vsebino dopolnil bi bilo vmesno ta določila obravnavati v prečiščenem besedilu kot samostojno poglavje. V tem primeru bi bile prehodne in končne določbe v X. poglavju.

Kot dodatek pravilniku oziroma osnutku, je na zadnji strani seznam vseh za naše dejavnosti pomembnejših družbenih predpisov, ki posegajo v področje varstva pri delu.

Za službo
varstva pri delu
Janko Zupanek

ZELO UGODNO ZAVAROVANJE GOVEJH PITANCEV

Zavarovalnica SAVA — PE Celje in KK »Hmezad« sta se dogovorila za zavarovanje govejih pitancev pod zelo ugodnimi pogoji.

Tovrstna zavarovanja bi bila sklenjena na posameznih poslovnih enotah Kombinata.

Poslovne enote Kombinata bodo zbrale pristopne izjave kooperantov, na osnovi katerih bo izdelana skupna zavarovalna policja za vse goveje pitance na območju KK Žalec.

Premija je pavšalna in znaša 40,00 din po glavi. V jamstvo je zajeta teža od 70—450 kg za dobo 1 leta. Med letom je možna tudi zamenjava oziroma se za prodane ali kako drugače odtujene pitance lahko nadomesti novo nabavljeni pitance, s tem da so zavarovane vse živali, ki so v pitanju na gospodarstvu. Zavarovalna cena pa znaša 10,00 din za kg teže ob škodi. Pri tem je vključen osnovni riziko z škodo pogina, zasilnega zakola ali ekonomskega zakola. Ni pa vključeno zdravljenje.

Ker predstavljajo goveji pitanci že veliko prednost na posameznih gospodarstvih in v skupnem, upamo, da bodo rejci uporabljali to ugodno zavarovanje govejih pitancev.

ZAVAROVALNICA SAVA
PE CELJE

SPREJETA SANACIJA TOZD VITAL

(Nadaljevanje s 4. strani)

4. Vodstveni in strokovni delavci VITALA morajo prevzeti vso odgovornost za dosledno izvedbo nalog, ki jih nalaga sanacijski program. Tiste delavce, ki ne bi hoteli ali ne bili zmožni opraviti svojih nalog, je treba zamenjati.

5. Vodilni delavci podjetja so dolžni v polni meri sodelovati pri urejanju razmer v VITALU, po potrebi tudičasno angažirati v VITALU delavce Skupnih služb.

6. Za pomoč pri izvedbi sanacije se imenuje posebna koordi-

nacijska komisija v sestavi: Debelak Ivan, pom. gl. direktorja, Janše Jože, vodja interne banke, Četina Jože, programer razvoja in Liliija Lojze, direktor VI.

Komisija ima nalogo, da spremlja izvajanje sanacijskega programa, prilagaja ukrepe sanacijskega programa spremenjenim okoliščinam, organizira pomoč drugih služb VITALU, občasno informira DSP in TOZD o poteku izvajanja nalog, predlaga pristojnim organom potrebne kadrovske spremembe.

V. KRIŽNIK

PRAZNIK OBČINE ŽALEC V VINSKI GORI

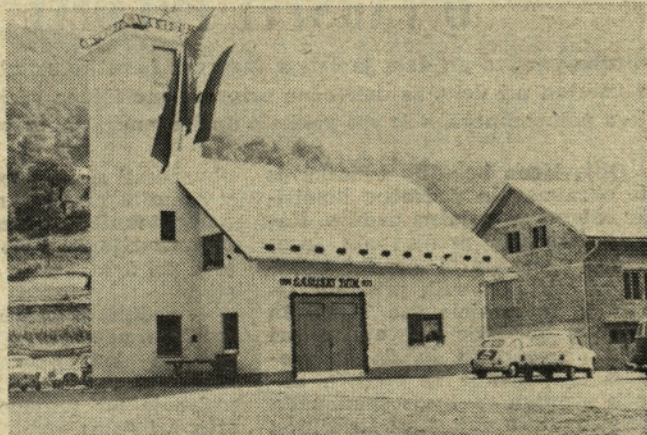
Ob letošnjem prazniku občine Žalec je bila osrednja proslava v nedeljo, 8. julija v Vinski gori. Osrednji govor na svečani seji splošnega zbora je imel predsednik Jože Rozman.

Občinske nagrade in priznanja so prejeli ZB NOV Griže, pionirski odred »Ivanke Uranjekove« na šoli v Grižah, Karel Kač iz Žalca, Zorka Godler iz Liboj in pohištvena industrija »Garant« Polzela.

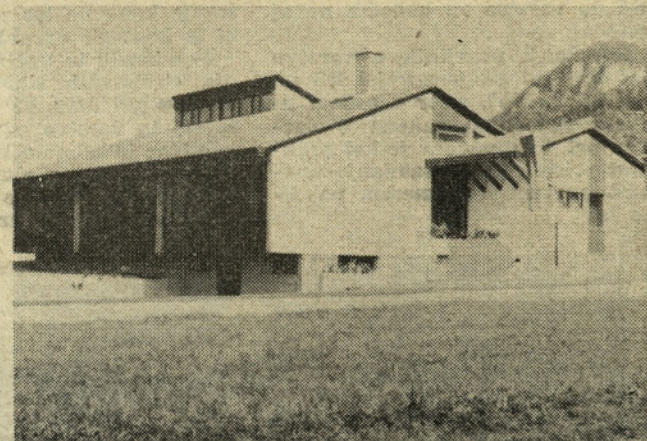
Prihodnje leto bo občinski praznik v Taboru, 1975. leta pa v Andražu.

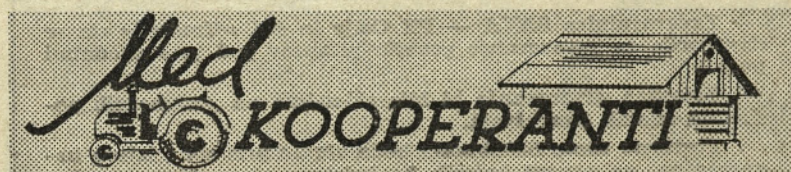
Predsednik občinske skupščine Žalec Jože Rozman odpira novi del asfaltirane ceste dolg 6 kilometrov

Gasilski dom ponos gasilcev

Nova osnovna šola ob otvoritvi

V Trnovljah sva z vodjo PE Celje tovarišem Julkom Kožuhom mimogrede obiskala novega starešino Antona Stožirja. Morda ga ne bi, pa sva ga videla, ko je pod skednjem stregljaj konja.

Jože Hojnik v Trnovljah ima tako hudega psa, da sva napravila kar lep ovinek, preden sva prišla v velik adaptiran hlev, v katerem ima 6 krav in 21 pitancev. Medtem ko je oče razlagal načrte v prihodnje, je mlada gospodinja krmila svinje in čistila svinjake.

Po kompletni liniji za spravilo krme je že sredi julija romala na skedenj lepa suha otava.

Veliko ljudi beži od kombinata. Tako je storil tudi Anton Volasko, blagajnik v Vojniku, in se zaposlil v opekarni Ljubečna. Bil je tako ljubezniv, da nama je razkazal novi del opekarne, ki je popolnoma avtomatiziran in res vreden oglada.

Albin Zagožen v Zadobravi preureja hlev za 20 glav na odplakovanje. Pri tem mu nagaja visoka talna voda. Albin je tudi predsednik strojne skupnosti Škofja vas. Sam ima 1 ha hmelja. V skupnosti jih je 8. Pravi, da se bo preusmeril v pitanje goved.

Med potjo mi je Julko razlagal: »Naša PE je zelo raztresena, saj obsega 60 vasi in naselij, v katerih je okrog 3000 kmetov s 3594 ha kmetijskih površin, od tega 700 ha

njivskih površin. Kako težko delo imamo, naj pove samo podatek, da je 958 kmetov, ki imajo nad 0,5 ha zemlje. Kar nam ni pobrala lastna proizvodnja, pobira sedaj vztrajno ped za pedjo industrija.«

In že sva pri Tinu Čerčniku na Brezovi. Ni ga doma. Posnela sva sadovnjak in si ogledala kupe gradbenega materiala, ki ga ima pripravljene za nov hlev.

Tinov brat Jože v Lokrovcu pa gradi lep vikend na odplakovanje za 16 pitancev.

Tudi na brano Šmartinskega jezera sva stopila in si ogledala cel vodni sistem in ribiče, ki so prav takrat metali iz vode kot za stavo.

Julko pa mi je vneto razlagal: »Radi bi obnovljali hmeljišča, toda ne bomo dobili dovoljenja vse dotle, da bo zgrajena hitra cesta s kar šestimi priključki in podvozi, kar bo zopet pobralo več hektarjev dobre rodovitne zemlje. V Šmartnem bomo zasadili 3 ha sadovnjakov in 1 ha jagod.«

Cvetko in Draga Skočir je obdala Cinkarna že z vseh strani. Vso zemljo jima je pobrala, ostalo je le gospodarsko poslopje. V njem pitata 15.000 brojlerjev, ki so edina rešitev. Oba resno premišljujeta, kam se bosta podala, ko jih bo Cinkarna popolnoma stisnila.

»Vidiš, takšnih kmetij je pri nas na celjskem območju vedno več«, je povzel Julko. »In na takih kmetijah bomo odkupili okrog 800 pitancev in nad 700.000 litrov mleka. Ker smo že pri mleku, naj povem, da imamo z Mlekomo večne težave zaradi preburokratske evidence. Morda bo sedaj bolje, ko je v laboratoriju nov strokovnjak. V Ljubečni, Škofji vasi in Šmartnem v Rožni dolini bomo opremili zbiralnice mleka s hladilnimi napravami že letos. Pri sušilnici v Škofji vasi

smo s prizidkom rešili problem skladiščenja suhega hmelja.

Po progamu bomo letos uredili 5 kmetij. Ob Šmartinskem jezeru že kmetje premišljujejo o prilagoditvi turistom.

Hranilne vloge so zaradi zaupanja kooperantov dokaj visoke. Seveda se pozna bližina pošte in drugih denarnih zavodov. Če jih ne bi bilo, bi bili mnogo močnejši in sposobnejši dajat večje kredite.« Tako je končal Julko ob prihodu v Kocbekovo ulico na sedež PE. Lep pozdrav — urednik

NOVOST - NOVOST

V naših kmetijskih preskrbah in trgovinah gradbenega materiala dajemo potrošniške kredite.

Z namenom, da razširimo promet in da se čimbolj približamo našemu potrošniku, smo v vseh večjih trgovinah našega Kombinata začeli dajati potrošniško posojilo. Ti krediti so namenjeni predvsem individualnim kmetijskim proizvajalcem, zasebnim obrtnikom, osebnim in družinskim upokojenecem in delavcem v rednem delovnem razmerju. Potrošniške kredite smemo dajati končnim potrošnikom za nakup trajnih potrošnih izdelkov in drugih industrijskih izdelkov osebne potrošnje, pri katerih je cena za mersko enoto večja kot 400 dinarjev. Trgovine smejo dajati potrošniške kredite za nakup blaga, ki ga same izdelujejo, in blaga, ki ga po svojem poslovnem predmetu prodajajo. Kredite smemo dajati samo za nakup blaga domače

proizvodnje. Za blago domače proizvodnje se ne štejejo trajni potrošni izdelki, ki so izdelani iz montiranih uvoznih delov, če so udeleženi v proizvajalni prodajni ceni gotovega izdelka za več kot 5%. Za blago domače proizvodnje se štejejo tudi trajni potrošni izdelki, ki jih izdelujejo domače organizacije združenega dela, v kooperaciji s tujimi proizvajalci skladno z odlokom o proizvodni kooperaciji, ki se šteje za dolgoročno, če predloži dokaz, da imajo registrirano pogodbo o njihovi dolgoročni proizvodnji.

Skratka na kredit dajemo kmetijske stroje, gospodinjske aparate, stavbeno pohištvo itd. Vsak poslovodja je dobro seznanjen s tem, kaj se lahko daje na kredit. Če želite kupiti na kredit kaj takega, kar v trgovini trenutno nimajo, obstaja pa registracija tudi za take artikle, se bo vsak (Nadaljevanje na 15. strani)

(Nadaljevanje s 14. strani)
poslovodja potrudil in nabavil tu-
di željeno blago.

Potrošniške kredite lahko daje-
mo največ za dobo 24 mesecev, vi-
šina kredita pa je odvisna pred-
vsem od katastrske osnove, višine
pokojnine in višine plače. Posa-
mezen potrošnik lahko dobi le to-
liko posojila, kolikor znaša 1/3
katastrske osnove, pokojnine ali
plače. Pri dajanju potrošniških
posojil se bo verjetno vse ustavi-
lo ravno pri vprašanju dajanja
posojil individualnim kmetijskim
proizvajalcem. Ker je odplačeva-
nje posojil mesečno in ker so ka-
tastrske osnove v evčini prime-
rov majhne, bi bili krediti, ki bi
jih najemali kmetje, zelo majhni.
Finančna služba našega kombina-
ta pripravlja glede tega boljše po-
goje, da bo kredit v normalnih
višinah dostopen tudi kmetijske-
mu proizvajalcu.

Sam način dajanja potrošniških
posojil je takšen, da se morajo
najprej izpolniti posebni obrazci,
ki jih potem potrdi tista delovna
organizacija, pri kateri je prosilec
v stalnem delovnem razmerju.
Za posojilojemalca iz vrst kme-
tjskih proizvajalcev pa potrjuje
obrazce kooperacija oziroma tista
skupščina občine, v kateri ima
prosilec stalno bivališče. Ko je
prosilec kredit odobren, mora u-
porabnik kredita, preden ga dobi,

položiti v gotovini najmanj 20 %
od višine odobrenega kredita.

Trenutno lahko dajemo kredit
največ do višine 15.000 din, sicer
se pa daje v različnih višinah,
odvisno od katastrskega dohodka,
plače in želje posameznega pro-
silca. Kredite bomo dajali za o-
krogle zneske iz razloga, da se
lažje izračuna posamezen mesečni
obrok. Vsak poslovodja ima na
voljo posebne tabele, iz katerih
so za posamezno višino kredita
lepo izračunani posamezni obro-
ki.

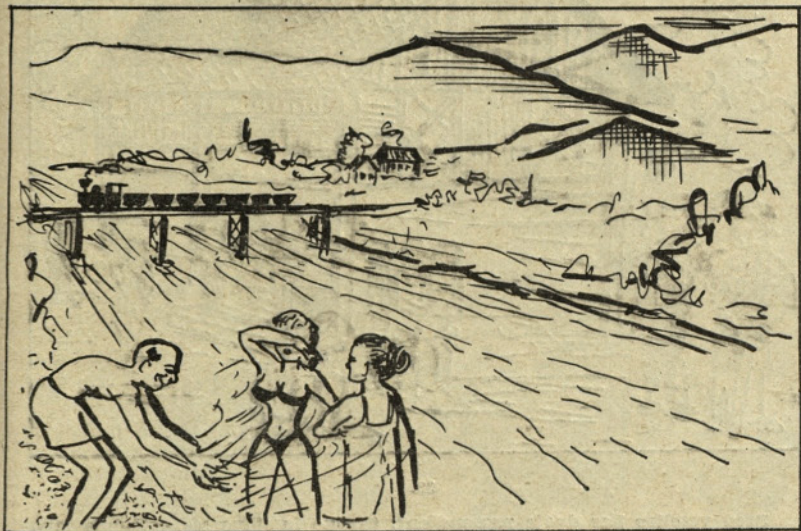
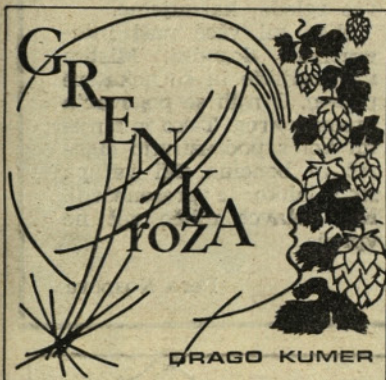
Če dobijo uporabniki kredita
potrošniški kredit hkrati pri več
dajalcih kredita, ne sme skupni
znesek dovoljenih kreditov prese-
gati zneskov, ki so predpisani s
pravilnikom o splošnih pogojih za
odobranje potrošniških kreditov.
V 5. členu pogodbe o potrošni-
škem posojilu z menično izjavo je
določeno, da mora posojilojemal-
ec za jamstvo, da bo odobreno
potrošniško posojilo v redu od-
plačeval, predložiti zavezancu tu-
di pravilno podpisano lastno
BIANCO menico, taksirano na
vrednost glavnega dolga, poveča-
nega za redne dogovorjene obre-
sti. Kako se menica izpolni in
podpiše, vas bodo seznanili poslo-
vodje sami. Če zavezovalna po-
godba zahteva, se mora tudi ta
podpisati na točno določeno me-
sto. Menico morate lastnoročno
podpisati ob prisotnosti zavezan-
čevega predstavnika, to je v na-
šem primeru ob prisotnosti odgo-
vornega poslovodje.

Želimo in prepričani smo, da se
boste tega posojila posluževali v
mejah svojih finančnih zmoglosti.

OPOMIN

— Delajte, ali pa boste odpu-
ščeni!

— Tovariš direktor, ko ste me
vzeli v službo, ste mi rekli, da se
bom počutil kot doma. Doma pa
jaz nič ne delam.

29.
Kako pravi pregovor Junij, julij avgust — ženske pr' gmah pust! Ti
zlobni moški jeziki! Marsikdo prehitro odpre usta, malokdo se prepozno osve-
sti, da je to žaljivka za ves ženski spol, tudi za brhke Savinjanke. Meseč julij
je iztisnil vse: pripravil je mnogo sonca, zgođnje sadje zori, grenka roža
zvzveti, nastavki so lepi in obetajoči, vabi topla Savinja. Kdaj naj skoči kmet
v vodo? Cez dan kliče delo, kliče grunt: Ti deri mene, sicer bom jaz tebe!
Kaj je z Obrekarjem? Ves je pomlajen, vsako leto je v tem času tarnal vsled
revme, ki ga je zbodla zdaj v rebra, v stegno, pleča in še kam. Ko pa je julij-
sko sonce pošteno zakurilo, je na večer predlagal: Zenski, pojdimo v Savinjo!
— Obrekarica s šestim križem je prekrizala roki in zavzdihnila: Oče, vesela
sem, ko si se znebil revme. Lani te je pošteno zvijala, kaj? On pa nazaj: Kaj
pa je tebe v posteljo položilo, hm? Nato še Polonca pristavi lonček: Pojdimo!
Savinja je vendar zastoj! Alo, gremo! In so šli. Obrekar je znal povedati
o Savinji čuda stvari. Dobrih in slabih. O zgornjesavinjskih splavarjih, ki so
jim splavi nasledli v klečih, o kmetih, ki so jih pogoltnili zlohotni vrtinci,
o romantičnih dušah, ki so na bregovih Savinje iskale tolažbe. Pot je prehitro
minila. Ze stoji na bregu, si poiščejo vsak svoj grm, zberejo se na produ:
v sredini Obrekar v kratkih spodnjicah, Obrekarica v kombineži in na desni
postavna Polonca v mini kopalkah. Obrekarici je šlo na smeh, ko je videla,

ZMAGOVALCI V KOMBINATSKIH ŠPORTNIH IGRAH 1973

V okviru priprav na letno srečanje članov delovne skupnosti Kme-
tjskega kombinata Hmezad je pripravljajni odbor razpisal in izvedel tu-
di tekmovanja v več športnih panogah. Skupen naslov teh tekmovanj je
bil KOMBINATSKA ŠPORTNE IGRE 1973. Poleg tekmovanja v smučanju,
ki je bilo pozimi, in katerega rezultate smo že objavili v Hmeljarju, je
bilo v juniju in juliju še tekmovanje v šestih drugih disciplinah, kjer so
bili doseženi naslednji rezultati (navajam jih po kronološkem vrstnem
redu izvedbe):

1. STRELJANJE Z ZRAČNO PUŠKO — ekipno po 3 strelci
Tekmovanje je bilo 27. 6. 1973 pri TOZD Strojna postaja v Žalcu.
Tekmovalo je pet ekip. Vrstni red:

1. MESNINE II, 377 krogov,
2. KOOPERACIJA — MLEKO, 370 krogov,
3. SKUPNE SLUŽBE KK, 312 krogov,
4. MESNINE I, 311 krogov
5. STROJNA POSTAJA, 246 krogov.

Med posameznimi strelci so bili najboljši Vidmar Janko iz TOZD
Mleko s 144, Sikošek Srečko iz TOZD Mesnine s 140 in Viher Jože iz
TOZD Skupne službe s 129 krogi.

2. KEGLJANJE — posamično (100 lučajev)

Tekmovanje je bilo 2. 7. 1973 na kegljišču KK Hmezad v Žalcu.
Tekmovalo je 17 članov. Prvih pet mest so prikeljali:

1. ZIDAR Tone — TOZD HMEZAD 444 kegljev,
2. ZAGODE Jože — TOZD HMEZAD, 427 kegljev,
3. KLAJNŠEK Mirko — TOZD MESNINE, 415 kegljev,
4. BOBOVNIK Mišo — TOZD HMEZAD, 410 kegljev,
5. IVANČIČ Anton — TOZD MESNINE, 405 kegljev.

Število tekmovalcev po TOZD: Mesnine 9, Hmezad 4, Skupne služ-
be KK 2, Vital 1 in Kooperacija 1.

3. NAMIZNI TENIS — posamično

Tekmovanje je bilo 10. 7. 1973 v stavbi Skupnih služb KK v Žalcu.
Tekmovalo je 14 članov in 2 članici. Ker so tekmovali po izločilnem si-
stemu, lahko navedemo samo dosežena prva štiri mesta. Dosegli so jih:

1. HAUZER Alojz — TOZD KMETIJSTVO RADLJE,
2. KAINZ Peter — TOZD STROJNA POSTAJA,
3. JAGER Vlado — TOZD GOSTINSTVO,
4. GORŠIČ Igor — TOZD MLEKO.

4. SAH — posamično

Brzoturnir je bil 11. 7. 1973 v Šahovskem domu v Celju. Zaradi
majhnega števila udeležencev je bilo tekmovanje dvokrogno. Vrstni red:

1. PIŠORN Srečko — SKUPNE SLUŽBE KK, 7 1/2 točk,
2. VOŠNJAK Slavko — KOOPERACIJA, 7 točk,
3. FARČNIK Ivan — KOOPERACIJA, 6 točk,
4. GORŠIČ Igor — MLEKO, 4 1/2 točk,
5. KOS Karel — MLEKO, 3 točke,
6. BUKOVNIK Branko — SKUPNE SLUŽBE KK, 2 točki.

5. MALI NOGOMET — ekipno

Za to tekmovanje, ki je bilo 12. 7. 1973 na igrišču Osnovne šole
v Petrovčah, je bilo največje zanimanje. Poleg šestih ekip, ki so tekmo-
vale, je bilo navzočih tudi precejšnje število gledalcev. Igrali so dvakrat
po 10 minut. V izločilnem kolu so bili doseženi naslednji rezultati:

(Nadaljevanje na 16. strani)

kam stari obrača oči. In ga je spomnila: Hej, pred štiridesetimi pa si mene
z očmi prebadal! Obrekar pa je pohvalil sina: Ja, naš Milan je z mostu skočil
v tolmun! Jaz pa bom vaju takole spravil v vodo... Sklone se in z obema
rokama pljuske v ženski postavi na produ. Poženo se in nežno valovanje
vabljuje reke in čofotajo v pozni večer.

30.

Tudi mladi zadrudniki se zganajo. Majda je že nekajkrat sklicala sesta-
nek. Pogovorili so se, da bodo priredili veselico, izkupiček pa bi porabili za
izlet. Tokrat ne bo veselica v zadrudni dvorani, naj bo pod Grabnarjevimi
kozolcem. Stara Grabnarja nista proti. In če bi bila, bi mladi raznesli po dolini:
Poglejte te skopuške Grabnarje! Ne, že včasih so gasilci imeli veselice, zakaj
kozolec je zares velik, prostoren, tam so lipe in veliko dvorišče. Ob domači
godbi bodo oživele tiste prave kmečke idile. In še nekaj po mladi pogruntali:
izbrali bodo najboljši postavnega štangarja! Fantje, pripravite se, izbirala bodo
dekleta. Novica je kot hudournik preplavila dolino, ljudje so šušljali: Kaj mi-
sliš, koga bodo izbrale? Obrekarjevega ne morejo, pri vojakihi je. Pa saj so
še drugi. Staremu Grabnarju se je utrnila misel: Pa bi še midva z Obrekarjem
stopila na oder. Nikomur ni zaupal te nenadne misli, po najkrajši poti jo je
mahnil na zmenek s starim Obrekarjem. Ha, to je zamisel!

(Nadaljevanje s 15. strani)

STROJNA POSTAJA I : MESNINE 3:0,
SKUPNE SLUŽBE KK — MLEKO : GRADBENIŠTVO 3:1,
STROJNA POSTAJA II : VITAL 1:0

V finalnem delu so igrali takole:

STROJNA POSTAJA II : SKUPNE SLUŽBE KK-MLEKO 1:0,
SKUPNE SLUŽBE KK-MLEKO : STROJNA POSTAJA I 2:0,
STROJNA POSTAJA II : STROJNA POSTAJA I 1:0.

Vrstni red:

1. STROJNA POSTAJA II, 4 točke,
2. SKUPNE SLUŽBE KK — MLEKO, 2 točki,
3. STROJNA POSTAJA I, 0 točk.

6. LOVSKE VEŠČINE

Lovci so 15. 7. 1973 pri lovski koči na Gozdniku pri Grižah tekmovali v streljanju na glinaste golobe in z malokalibrsko puško. Dosegli so naslednje rezultate:

1. JAVORNIK Silvo, MESNINE, 153 točk,
2. ZAVRŠNIK Filip, KOOPERACIJA, 147 točk,
3. KRASOVEC Tine, KMETIJSTVO ŠEMPETER, 119 točk,
4. ČEDE Ivan, STROJNA POSTAJA, 116 točk,
5. VOGRINC Franc, KMETIJSTVO ŠEMPETER, 99 točk,
6. PINTER Emil, KMETIJSTVO ŠEMPETER, 79 točk,
7. ŽAGAR Stane, KOOPERACIJA, 71 točk,
8. VODOVNIK Jože, KMETIJSTVO ŠEMPETER, 27 točk.

Vseh tekmovalj se je udeležilo prek sto tekmovalcev. Udeležba bi bila še boljša, če ne bi bila tekmovalnja v sezoni letnih dopustov in če bi vodstva sindikalnih enot dosledneje obveščala svoje člane o razporedu tekmovalj. Kot lahko ocenimo iz udeležbe, imajo na nekaterih TOZD športno dejavnost precej dobro organizirano. Pri tem velja pohvaliti posebno TOZD Mesnine in Strojno postajo. Sorazmerno dobra je bila udeležba še TOZD Skupne službe KK, Mleko, Vital in Kooperacija. Ne vemo pa, zakaj ni bilo nobenega tekmovalca iz Obrata Kmetijstvo Zalec (razen pri lovskih veščinah) in iz Kmetijstva Šmarje.

Organizacija in izvedba tekmovalj je bila na solidni višini. Pri tem velja pohvaliti neposredne vodje posameznih tekmovalj, ki so bili:

- GOLIC Alojz za streljanje z zračno puško,
- ZAGODE Jože za kegljanje,
- JAGER Vlado za namizni tenis,
- PIŠORN Srečko za šah,
- BUKOVNIK Branko za mali nogomet in
- ŽAGAR Stane ter IVANČIČ Franc za lovske veščine.

Tekmovalci in ekipe, ki so zasedli prva tri mesta, so dobili pismene priznanja in skromne nagrade.

T. Gubenšek

Hmeljar izdaja delavski svet Kombinata »Hmezač« Zalec — Ureja uredniški odbor: Anton GUBENŠEK, dipl. kmet. inž., — predsednik in člani: Stane MAROVČ, dipl. kmet. inž., Bogdan PUGELJ, dipl. kmet. inž., Jože ROJNIK, kooperant, Polde SKAFAR, dipl. kmet. inž., Miljeva KAC, dipl. kmet. inž., — urednica strokovne priloge, inž. Vili VYBIHAL — glavni urednik — Uredništvo je v Kombinatu »Hmezač« Zalec, Ulica žalskega tabora 1 — Glasilo izhaja enkrat mesečno v 5.000 izvodih. Letna naročnina 24 dinarjev. — Tisk in kliseji AERO, kemična in grafična industrija Celje. — Mnenje Sekretariata za informacije v izvršnem svetu skupščine SR Slovenije — oprostitev davka od prometa proizvodov. St. 421-1/72, dne 21/3-73.

UDELEŽENCEM POHODA NA TRIGLAV

V pogovoru smo se organizatorji in udeleženci sporazumeli za spremenjen urnik pohoda, zaradi pocenitve prevoza.

10. VIII. ob 5.45 bo odhod avtobusa s postaje pred Glazijo. Tu ga počakajo planinci iz Mesnin in Vrtnarstva. Avtobus bo obstal tudi na postaji v Drešnji vasi. Ob 6. uri je odhod izpred uprave Kombinata v Zalcu. Avtobus bo še obstal pri Rizmalu, Matkotu, Kapusu, v Sentrupertu, pri Pihelbirtu, v Čepljah in na Vranskem.

Pot nas bo popeljala skozi Brnik proti Gorenjski, na Pokljuko in Planiko ter na očaka.

Povratek je po že opisani poti.

V planinah vam želimo obilo zadovoljstva!

Uredništvo Hmeljar

STRAST

»Poljubi me«, mrmra deževnik drugemu deževniku.

»Ne morem,« odvrne ta, »ali ne vidiš, da sem tvoj zadnji konec.«

UGOTOVITEV

— Higiena pri nas zelo napreduje.

— Po čem pa to sklepete?

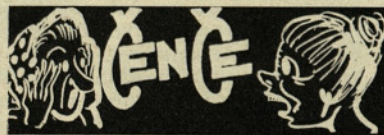
— Vse manj je takih, ki si pljuvajo v dlani...

LJUDSKI PREGOVORI

Kar avgust ne skuha,
tega september ne speče.

Zlahto zmeraj mika,
da svoj nos v zakon vtika.

Vreme, ki ga Lovrenc naredi,
celo se jesen drži.

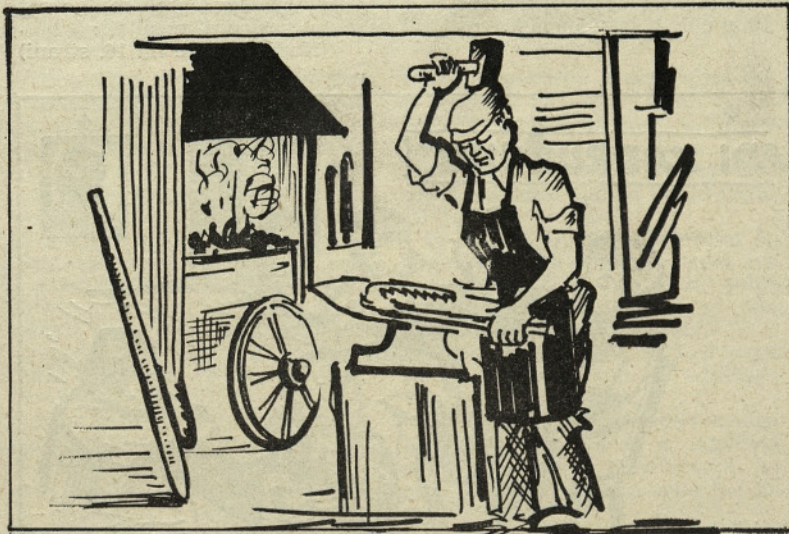

Sedemnajst let sem pri hiši. Vse sem že bil od poljedelskega delavca, traktorista, do predelavca. Ko so v polnilnici Sinalco dobili viličarja, so me snubili za voznika viličarja in mi obljubljali v redu dohodek. Pričakoval sem, da bo res tako. Sedaj, ko smo na psu, je pa čisto drugače. Sem mar jaz delavec kriv? Mi je to plačilo za 17 let vloženega truda v razvoj druž-

benega sektorja v Savinjski? Pri SIP zaslužijo vozniki viličarjev po 70.000 S-din več kot jaz. Ne sprašujte me, kaj bom storil, ko se mi ponudi priložnost! Povsod gledajo na stare delavce in jih plačujejo za minulo delo, mi jih pa, kot vse zgloda, kaznujemo.

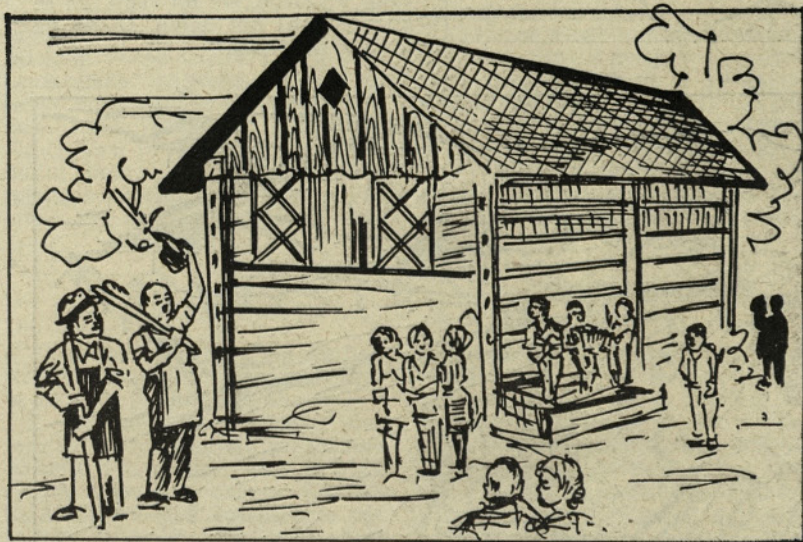
Niso mi všeč naši integracijski dogodki. Mislim na kegljišče in še nekatere poprej. O njih se pogovarja preozek krog. Tako je z njimi kot s podražljivijo cigaret in bencina. Mi vsi pa smo lahko le presenečeni. Nas delavce nihče več ne vpraša.

Pero Nospora

31.

Grabnar in Obrekar sta se zatrdno zmenila, da ne sme o njuni nakani nihče zvedeti, tudi stari dve ne. Sama bosta poskrbela, da bo narod zazijal, ljudje naj si zapomnijo, da sta še pri močeh in da starih savinjskih običajev nista pozabila. Se nikdar nista bila tako trdna prijatelja. Kar naprej sta posedala pod lipo, pod kozolecem, v hlevu, včasih pa sta jo mahnila v gostilno in se vračala pozno v noč. Kaj pa je z njima? Sta se spraševali Grabnarica in Obrekarica. Odkar je Polona v hiši, je naš čisto drugačen, je menila Obrekarica. Ja, mlada in prikupna je! Ob takem dekletu se tudi stare kosti ogrejejo, je pristavila Grabnarica, ko se je zalotila pri misli, da bi kar vzela v hišo mladega Janeza, ki je že nekajkrat prišel prosit za stanovanje in hrano. Potem bi ljudje sukali jezike! Majda je kar pametno presodila, ko je stari potolažila, da naj bosta zadovoljni, ko sta stara savinjska rogača spet prijatelja. Nekdo pa ju je vendar zatožil, da kar naprej nadlegujeta štridesetletno krojačico Magdo. Prihajata čez dan in čisto pozno zvečer. Krojačica Magda ima moža nekje v Nemčiji in je vsa stvar malo sumljiva. Magda pa kroji, reže in šiva. Ve, da bo dobro zaslužila. In polna je idej: temne hlače, zelen telovnik in na glavi zelen, z robovi pošit klobuk. Hlače so štanga, telovnik zeleni listi, klobuk predstavlja grenko rož. Kováč Jože je skoval dva čudovita mačka, ki sta ju štangarja nasadila na ročaj iz najbolj žilavega lesa. Ko je bilo vse nared, ko je bilo prijavljenih enajst kandidatov, sta najstarejša štangarja složno zapela: Jaz sem Kranjčičev Jurij, Marička odpri duri-haha! Sem zavber fant, 'mam čist' nov gvant.

32.

Pred veselico kar dvoje presenečenj; Srečko in Silva sta obljubila izvoljenemu lepo nagrado in poskrbela bosta za dobrega novinarja. Naj dolina izve, da mladi delajo in da ne mislijo zgolj na zabavo. Se so tukaj pravi nasledniki lepih savinjskih gruntov. In še drugo presenečenje: Milan je prišel iz vojske. Rok je bil za mesec dni skrajšan in primahal jo je kar v vojaški obleki. Majda je žarela v veselju, tudi s Polono sta se hitro spoprijateljila. Kolikšno doživetje za vse, najbolj pa za mlade združnike.

Nedelja. Vroče julijsko popoldne. Mnogi so pomislili na ohladitev v Savinji. In vendar je okoli Grabnarjevega kozolca vse polno ljudi. Tudi godci godejo, pete odskakujejo. Na odru stoji enajst fantov, krepkih mladeničev iz treh vasi. Kar kosajo se v postavnosti in nošah. Kje pa sta Grabnar in Obrekar? Tukaj! Izza stoga sena sta stopila najstarejša štangarja z mačkom čez ramo. Juhu! sta zavriskala in stopila v vrsto. To je bilo smeha, tihega klepetanja in tudi pikrih pripomb. Grabnarica in Obrekarica pa: Poglej no, kako sta postavna! Dečve so izbirale, zapisovale točke. Največ izvirnosti je pokazal Oprešnikov Jure. Zivel štangar treh vasi! Grabnar in Obrekar sta dobila diplomi častnih štangarjev; diplomami sta veljavni do smrti. Imela pa sta še to čast, da sta lahko za ples izbrala najlepši plesalki. Izbrala sta svoji ženici, skupaj so se vrteli tja do ponedeljkovega jutra.